

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Ústav radiologie, toxikologie a ochrany obyvatelstva

Bakalářská práce

Informovanost policistů Obvodního oddělení Příbram o možných mimořádných událostech v katastru města Příbram

Vypracoval: Michal Šebesta
Vedoucí práce: Ing. Libor Líbal

České Budějovice, 2017

Abstrakt

Bakalářská práce analyzuje připravenost a informovanost policistů zařazených do služebního poměru OOP Příbram na mimořádné události, které mohou nastat v katastru města Příbrami. Dále se zabývá riziky spojenými s únikem nebezpečných látek spojených s tímto územím, kdy výsledkem práce je informační dokument, který lze použít v praxi.

Celá bakalářská práce se dá členit do několika částí. V první části, která je teoretická, lze shrnout poznatky týkající se integrovaného záchranného systému a rovněž poznatky k mimořádným událostem či krizovým situacím. Zabývám se zde také nejdůležitějšími pojmy vztahujícími se k tématu společně s jejich charakteristikou. V dalších částech kapitoly jsou vyčleněny složky integrovaného záchranného systému společně s uvedením různých úrovní řízení při záchranných a likvidačních pracích. Součástí kapitoly jsou i informace ohledně Katalogového souboru – Typové činnosti složek Integrovaného záchranného systému při společném zásahu, kde jsou jednotlivé soubory uvedeny. V neposlední řadě jsem do teoretické části zahrnul i právní rámec krizového řízení, který definuje nejdůležitější právní normy vztahující se k tématu, a z kterých jsem při tvorbě bakalářské práce vycházel.

Zpracování teoretické části práce je založené na sběru a třídění dat, kdy jsem postupoval především faktograficko-analytickou metodou. Neodmyslitelnou součástí je ale i konzultace s odborníky, jelikož množství dat z literatury či elektronických zdrojů, které bylo možno získat, bylo třeba roztrždit a vyřadit neaktuální zdroje. Sběr dat byl tedy proveden kvalitativní formou, kdy jsem pracoval s jednotlivými platnými zákony, nařízeními vlády, vyhláškami, jinými právními normami a s daty dostupných literárních zdrojů, odborných publikací, včetně informací z internetových stránek, především z oficiálních stránek jednotlivých složek IZS a Ministerstva vnitra.

Nejdůležitější částí bakalářské práce je výzkumná část. Výzkum byl proveden formou dotazníkového šetření, které bylo zaměřeno na několik oblastí. Byla to připravenost a informovanost policistů zařazených do služebního poměru na Obvodní oddělení Policie Příbram. Tyto oblasti lze rozdělit na předávání informací o mimořádných událostech a připravenost na ně, na znalosti ohledně Integrovaného

záchranného systému a na připravenost a informovanost ohledně úniků nebezpečných chemických látek v katastru města Příbrami. Tento dílčí cíl práce byl rozebrán a vyhodnocen v další části bakalářské práce.

Dotazníkového šetření se celkem zúčastnilo 58 policistů zařazených na Obvodní oddělení Policie Příbram, což je veškeré personální zastoupení tohoto obvodního oddělení. Návratnost dotazníků byla stoprocentní. Policisté byli různého věku, různé délky pracovního poměru a různého personálního zastoupení. Největší část policistů je zařazena na pozici hlídkové služby a eskortní skupiny v celkovém počtu 24 osob (41,4%). Dále zde byly dvě skupiny, které mají stejný počet dotazovaných v počtu 15 osob (25,9%). Jedná se o zařazení na územně odpovědné policisty a zesílení dozorčí služby a dokumentační skupinu společně s dozorčí službou. Vedoucí a zástupce vedoucího OOP Příbram tvoří celkem 4 osoby (6,9%). Z výsledků dotazníkového šetření lze usuzovat, že připravenost policistů Obvodního oddělení Příbram na mimořádné události je na velice dobré úrovni. S tím souvisejí i další výsledky jako orientace v právních předpisech související s Integrovaným záchranným systémem. Z výsledků dotazníkového šetření rovněž vyplynul jeden negativní fakt, kterým je malá informovanost o nebezpečných látkách ve městě Příbram a s tím související používání ochranných pomůcek při havárii v zařízeních disponujících s těmito látkami.

V další části bakalářské práce, jak již bylo zmíněno, byly výsledky dotazníkového šetření diskutovány a byla navržena taková opatření a doporučení, aby bylo dosaženo ideálního stavu informovanosti a připravenosti policistů na Obvodním oddělení Policie Příbram.

Dílčím cíle bakalářské práce je vytvoření informačního dokumentu, který by zmapoval rizika úniku nebezpečných látek na území katastru města Příbrami. Proto jsem ve spolupráci s HZS ČR Příbram, který mi poskytl analýzu rizik z Havarijního plánu Středočeského kraje Obce s rozšířenou působností Příbram, zmapoval společnosti, které disponují nebezpečnými chemickými látkami a zanesl je spolu s adresami do mapy, která je součástí Karty úniku nebezpečných látek, která je uvedena v přílohové části bakalářské práce. V praxi by tato karta byla přístupná všem policistům na Obvodním oddělení Policie Příbram. Cílem je, aby informovala policisty o místech,

kde je riziko úniku nebezpečných chemických látek a připravila je na případné obtíže, které by v době havárie mohly nastat. Jsou zde celkem 3 podniky disponující amoniakem a 8 čerpacích stanic.

Výsledky bakalářské práce ukázaly, že je informovanost a připravenost policistů zařazených na Obvodní oddělení Police Příbram vztahující se k mimořádným událostem katastrofu města Příbrami vysoká. Rovněž znalosti týkající se Integrovaného záchranného systému a dalších okolností řízení záchranných a likvidačních prací, či různých úrovní řízení zásahu jsou také vysoké. Připravenost či informovanost policistů Obvodního oddělení Policie Příbram k mimořádným událostem úniku nebezpečných chemických látek je nicméně malá.

Klíčová slova: Policie ČR, připravenost, informovanost, mimořádná událost, nebezpečné chemické látky

Abstract

The bachelor work analyzes readiness and awareness of police officers assigned to the OOP Příbram for extraordinary events. Furthermore, it deals with the risks associated with the leakage of dangerous chemical substances connected with this territory, the result of which is an information document that can be used in practice.

The whole thesis may be divided into several parts. In the first part, a theoretical one, it summarises knowledge regarding Integrated Rescue System and knowledge regarding extraordinary events or crisis situations. I am dealing here with the most important terms relating to the topic together with their characteristics. In the next part of the chapter the components of the Integrated Rescue System are detailed together with various levels management during rescue and disposing works. A part of the chapter is also information about the Catalog File - Types of Activities of the Integrated Rescue System in common intervention where the individual files are listed. Last but not least, I have also involved the legal framework of crisis management, which defines the most important legal norms related to the topic and which I used while writing this bachelor thesis.

Conducting the theoretical part of the work is based on data collecting and sorting, in which I proceeded primarily by the facto-analytical method. Consulting experts is an unimaginable part since the amount of literature or electronic resources that could be obtained has to be sorted out and the ones out of date were eliminated. Therefore, the data collecting was conducted by a qualitative form, when I worked with individual laws, government regulations, decrees, other legal norms and data of available literary sources, professional publications, including information from the Internet pages, especially from the official websites of the individual units of the Integrated Rescue System and the Ministry of the Interior.

The research part is the most important part of my thesis. The research has been carried out in the form of a questionnaire survey which focused on several areas. These areas are readiness and awareness of police officers assigned to the OOP Příbram. These areas may be divided into emergency reporting and awareness, knowledge of the Integrated Rescue System, and readiness and awareness of the leakage of dangerous

chemicals in the Příbram area. This partial goal of the thesis was analyzed and evaluated in the next part of the bachelor thesis.

The questionnaire survey was completed by 58 policemen assigned to the District Police Department of Příbram, which is the entire personnel representation of this district department. The return of the questionnaires was 100%. The police officers were of various ages, various lengths of the employment history and of various personnel representation. There were also two groups with the same number of police officers as 15 persons (25.9%).

This is the inclusion of the territorial accountable police officers and the strengthening of the supervisory service and the documentation group together with the supervisory service. The head and the deputy head of the OOP Příbram are 4 persons (6.9%). From the results of the questionnaire survey, it can be concluded that the readiness of the police officers of the Příbram District Department for extraordinary events is at a very good level. This is related to other results such as orientation in legislation related to the Integrated Rescue System. However, the results of the questionnaire survey also revealed one negative fact, namely the low awareness of dangerous substances in the town of Příbram and the related use of protective equipment in the event of disaster in facilities dealing with these substances.

In the next part of the bachelor work, as mentioned above, the questionnaire results were discussed and certain precautions and recommendations were suggested in order to reach the ideal state of police officers' awareness and readiness in the District Police Department of Příbram.

The partial aim of the bachelor thesis is to create an information document that would map out the risks of leakage of dangerous chemical substances in the area of Příbram. Therefore together with the Fire Department of the City of Příbram, which provided me with the risk analysis of the Integrated Rescue Plan of the Central Bohemian Region of the Municipality of Příbram with Enlarged Competence, I mapped the companies dealing with dangerous chemical substances and put them together with the addresses in a map, which is a part of Dangerous chemical substances card presented in the annex part of the bachelor thesis. In practice, this card would be

accessible to all police officers at the District Police Department of Příbram. Its aim is to inform police officers about places where there is a risk of dangerous chemical substance leakage and to prepare for any difficulties that might occur at the time of the accident. There are a total of 3 ammonia-based companies and 8 petrol stations.

The results of the bachelor thesis showed that the awareness and readiness of the police officers assigned to the District Police Department of Příbram related to the extraordinary events of the Příbram City is high. Additionally, the knowledge of the Integrated Rescue System and other circumstances of managing rescue and disposal operations or various levels of intervention management are also high. Nevertheless, the readiness or awareness of police officers of the District Police Department of Příbram for extraordinary events of dangerous chemical substances leakage is small.

Key words: Police of the Czech Republic, readiness, awareness, extraordinary event, dangerous chemical substances

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 01.05.2017

Michal Šebesta

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat vedoucímu práce Ing. Liboru Líbalovi, za poskytnuté cenné rady, odborné vedení a připomínky, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Jeho pomoci a vedení si velice vážím.

Obsah

ÚVOD.....	12
1. TEORETICKÁ ČÁST	14
1.1 Mimořádná událost	14
1.2 Krizové řízení	15
1.3 Orgány krizového řízení	16
1.4 Integrovaný záchranný systém.....	19
1.4.1 Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany.....	21
1.4.2 Policie ČR.....	22
1.4.3 Zdravotnická záchranná služba	23
1.5 Katalogový soubor - Typové činnosti složek IZS při společném zásahu .	23
1.6 Základní právní normy krizového řízení	24
2 VÝZKUMNÁ OTÁZKA A METODIKA VÝZKUMU	30
3 VÝSLEDKY	32
3.1 Prezentace výzkumných otázek	32
3.2 Zmapování rizik úniku nebezpečných látek	55
4 DISKUZE.....	58
4.1 Odpovědi na výzkumnou otázku	58
4.2 Návrhy opatření a doporučení.....	59
5 ZÁVĚR	61
6 PŘEHLED LITERATURY.....	63
7 SEZNAM OBRÁZKŮ	66
8 SEZNAM TABULEK.....	67
9 PŘÍLOHY	68

Seznam použitých zkratk

HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	integrovaný záchranný systém
KŘP	krajské ředitelství policie
KS	krizová situace
MU	mimořádná událost
MV-GŘ HZS ČR	Ministerstvo vnitra - generální ředitelství HZS ČR
OOP	obvodní oddělení policie
OPIS	operační a informační středisko
ORP	obec s rozšířenou působností
PČR	Policie České republiky
PHM	Pohonné hmoty
SaP	síly a prostředky
ZaLP	záchranné a likvidační práce

ÚVOD

S mimořádnými událostmi se v dnešní době setkáváme téměř každý den. Zapneme televizi, rádio, internet a hned se tam objevují široká spektra těchto ne zrovna příznivých informací. Mimořádnou událostí označujeme situaci, kdy za působení přírodních vlivů, či působením člověka vznikne situace, která ohrožuje život a zdraví lidí, životní prostředí, škody na majetku, kdy vyžaduje pomocné, záchranné a likvidační práce. Mimořádné situace řeší složky integrovaného záchranného systému dle právních předpisů. Jako hlavní složky tohoto systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. Bakalářská práce se zaměřuje na informovanost policistů Obvodního oddělení Příbram při mimořádných událostech v katastru města Příbram. Mezi mimořádné události v tomto kraji můžeme zařadit povodně, rozsáhlé požáry, dopravní nehody, vichřice, nebo únik nebezpečných látek z některých místních zařízení. Téma jsem si zvolil, protože u policie pracuji již 9. rokem, tudíž se s mimořádnými událostmi setkávám téměř každý den. Policie ČR je součástí Ministerstva vnitra. Policie má za úkol chránit bezpečnost obyvatel, musí dbát na stanovené vnitřní předpisy a řídit se dle zákonů schválených parlamentem. Policie musí úzce spolupracovat s ostatními složkami integrovaného záchranného systému.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a empirickou. Teoretická část se zaměřuje na přiblížení dané problematiky. Vysvětlím, co je to mimořádná událost, jaké jsou druhy, způsoby varování, jak se podílí integrovaný záchranný systém na mimořádných událostech, popíši jednotlivé složky a jejich úkoly. Dále se zaměřím na události, které se mohou vyskytnout v katastru města Příbram. V empirické části budu zkoumat informovanost policistů z Obvodního oddělení Příbram. Budu zjišťovat, zda jsou správně informováni o mimořádných událostech a zda umí jednat v dané situaci. Bakalářská práce může posloužit jako informační materiál policistům, nebo případně jiným členům integrovaného záchranného systému jako učební materiál.

Cílem práce bude zjistit informovanost policistů OOP Příbram o mimořádných událostech a zmapovat možnosti výskytu mimořádných událostí v souvislosti s únikem nebezpečných látek.

1. TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části se zabýváme obecně mimořádnou událostí (dále jen MU). Zaměřujeme se na to, co to je to MU, rozdělení MU, nebo také provedení zásahu a vyhlášení stupně poplachu při těchto událostech. V dalších kapitolách se zaměřujeme přímo na konkrétní a nejčastější MU, které mohou nastat v katastru města Příbram, mezi které patří povodně a únik nebezpečných látek. V dalších kapitolách se zaměřujeme na krizové řízení a jeho orgány. Kapitola integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) obsahuje podkapitoly, které se zabývají Hasičským záchranným sborem, činností Policie ČR a Zdravotnickou záchrannou službou. V kapitole Katalogový soubor - Typové činnosti složek IZS při společném zásahu je uvedeno vybraných 15 mimořádných událostí, kde je uvedený přesný postup složek IZS při společném zásahu. Poslední kapitola se zabývá právními normami a zákony, které se zaměřují na krizové řízení.

1.1 Mimořádná událost

Mimořádné události jsou v dnešní, moderní době na denním pořádku. Téměř každý den se stane nějaká MU, kterou můžeme popsat jako negativní působení vlivů vyvolaných činností člověka, přírodou, nebo také jako havárii. Tyto události ohrožují životy lidí, zvířat, ale i životní prostředí. Tyto situace vyžadují provedení záchranných činností a likvidačních prací. Dělení mimořádných událostí se dle autorů nějak zvláště neliší. Nejčastěji najdeme v literatuře dělení mimořádných událostí na způsobené lidským faktorem, přírodou a vyvolané smíšenými příčinami. Ať se jedná o kteroukoliv příčinu, vždy je ve výsledku negativní důsledek (2). Mimořádné události vyvolané lidským faktorem můžeme ještě rozdělit na úmyslné a neúmyslné poškození. Neúmyslná může být technická závada vyvolaná chybou člověka, havárie, nebo nedbalost při zacházení s daným přístrojem, nebo předmětem v dané situaci. Mezi úmyslnou událost můžeme zařadit v dnešní době velice aktuální téma a to terorismus. Po teroristických útocích ve Francii a Německu, nesmíme na tyto mimořádné události zapomínat. Situace, kdy je na vině příroda, dělíme na lokální a globální. Mezi lokální patří povodeň, která je u nás velice častou událostí, nebo v zahraničí zemětřesení (11).

Jako další je globální příčina, což může být například pandemie. Mezi MU vyvolané smíšenými příčinami může být změna podnebí vyvolaná skleníkovými plyny (smog). Při těchto událostech je narušena bezpečnost obyvatel a jejich okolí, a proto je třeba těmto událostem předcházet preventivními opatřeními (23).

Při MU zajišťují ochranu obyvatelstva a bezpečnost okolí složky IZS. Stupeň poplachu vyhláší dle poplachového plánu IZS velitel zásahu, který je přítomen na místě. Dle závažnosti můžeme rozlišit 3 druhy stupně poplachu, navíc se zvláštním stupněm poplachu. Při prvním stupni poplachu jsou ohroženy jednotlivé osoby, budovy, nebo části budov, jednotlivé dopravní prostředky, nebo plocha o rozloze do 500 m². Při druhém stupni nebezpečné události je ohroženo do 100 osob obyvatel, více než 1 budova se složitým přístupem, prostředky hromadné dopravy, chov cenných zvířat, nebo území do plochy 10 000 m². V této situaci již zasahují všechny složky IZS, nezbytná je koordinace velitelem zásahu. Pokud je ohroženo více než 1000 osob, vyhláší se 3. stupeň poplachu, dále pokud je ohrožena část obce, podniku, nebo soupravy železniční přepravy, chovy hospodářských zvířat, povodí řek, havárie v letecké a silniční dopravě, nebo rozloze o velikosti 1 km². V tomto stupni je zásah pod vedením velitele IZS, místo zásahu může být rozděleno na sektory, nebo úseky. Třetí stupeň poplachu se oznamuje hejtmanovi příslušného kraje, nebo starostovi příslušné obce, nebo nejbližší obce, u které se daná událost stala. Zvláštní stupeň poplachu se vyhláší při mimořádných událostech, kdy je ohroženo více než 1000 občanů, jsou ohroženy celé obce. IZS využívá pomoc z jiných krajů, v určitých případech i z jiného státu. Zásah je korigován velitelem zásahu, postižené místo je rozdělené na sektory. Všechny složky IZS se musí řídit pokyny velitele zásahu, popřípadě starosty, hejtmana, v Praze primátora, nebo ministra vnitra (33,28)

1.2 Krizové řízení

Krizové řízení se zabývá činnostmi a povinnostmi, které nařizuje zákon. Jde o soubor postupů v případě krizové situace, vyhodnocení, plánování, organizování a realizaci v případě krizové situace. Krizové plány zpracovávají orgány veřejné správy. Krizové řízení se zaměřuje na zpracovávání podkladů pro řešení mimořádných událostí v daném katastru města, nebo obce (3). Krizová připravenost zajišťuje i ochranu

obyvatelstva před hrozbou terorismu, eliminace rizik ekonomické krize (nedostatek pití, jídla...), ochranu obyvatel před šířením nemocí přenášené na člověka či zvířata. V této oblasti je důležitá součinnost orgánů, které tyto situace řeší. Krizová situace je stav, kdy je nutné zásah složek IZS a dalších orgánů, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav, nebo stav ohrožení státu. Krizové opatření je zajištění, které vede v krizových situacích k odstranění škod, následků, včetně opatření, ve kterých se zasahuje do povinností a práv osob (5). Pokud je mimořádná událost velkých rozměrů, že činnost IZS, úřadů, obcí, krajů nedokáže vzniklou situaci dostat pod kontrolu, může se vyhlásit krizový stav. V roce 2002 projednala Bezpečnostní rada státu soupis 23 možných událostí, které lze nalézt na území ČR. Mezi tyto události patří: dlouhodobá inverzní situace, povodně, epidemie, radiační havárie, havárie způsobená nebezpečnými chemickými látkami, znečištění vody, ovzduší, narušení dodávek vody, narušení dodávek ropy, migrační vlny (uvádím dle mého názoru nejdůležitější události) (12). Nejčastější mimořádnou událostí, která v ČR nastává, jsou povodně, které často vygradují v krizový stav. (7)

Stav nebezpečí nastává, jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, a pokud nelze odvrátit nebezpečí pomocí IZS, orgánů krajů a obcí, nebo činností správních úřadů (15). Vyhláší ho hejtman příslušného kraje. Nejdelší doba trvání stavu nebezpečí je 30 dnů a jediným orgánem, který ho může prodloužit je vláda (34). Nouzový stav vyhláší Vláda ČR, vyhláší ho pro celý stát, nebo jen dané území. Jde o opatření, které se vyhláší v případě živelných katastrof, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví, majetek, nebo veřejný pořádek. Doba trvání je maximálně 30 dnů, prodloužit ho může Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR (24).

1.3 Orgány krizového řízení

Úkolem orgánů krizového řízení je zjišťování a plánování mimořádných událostí a nebezpečných stavů, preventivní a kontrolní opatření při mimořádných událostech a ochrana obyvatelstva před dalšími nebezpečnými situacemi (23).

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) definuje jako orgány krizového řízení vládu, ministerstva a jiné ústřední orgány,

Českou národní banku, orgány kraje a další orgány s působností na území kraje a orgány obce (34).

Vláda dává úkoly dalším orgánům krizového řízení, řídí a kontroluje jejich činnost. Dále zřizuje Ústřední krizový štáb, jako svůj orgán k působení v krizových situacích. V nouzovém stavu může vláda na nezbytně dlouhou dobu v nezbytně nutném rozsahu omezit právo na nedotknutelnost obydlí, při evakuaci, pokud je ohrožen život, nebo zdraví osoby (10). Může také omezit svobodu pohybu v nebezpečné či postižené lokalitě. Vláda také může omezit právo na podnikatelskou činnost v postižené oblasti. Ministerstva a jiné správní úřady zajišťují v krizových situacích pracoviště krizového řízení, vypracovávají krizový plán, zřizují krizový štáb, poskytují podklady ministerstvům, krajským úřadům, obecním úřadům. Dále vedou přehled rizik, provádějí analýzy možných rizik, zamezují chybám, které vedou k mimořádným situacím.

Každé ministerstvo má svůj specifický úkol při krizové situaci (9).

Ministerstvo vnitra má za úkol sjednocovat postupy v krizovém řízení, provádí kontrolu ostatních ministerstev, zaznamenává evidenci osob o přechodných změnách pobytu evakuovaných osob, odpovídá za přípravu a řešení krizových situací, s vnitřní bezpečností a veřejného pořádku, určuje a kontroluje postupy Policie ČR (25).

Ministerstvo zdravotnictví zajišťuje nákup a dovoz zdravotnických prostředků a léků, dle zákona o léčivech. Koordinuje činnost zdravotnické záchranné služby a nemocnic při krizových situacích. Ministerstvo dopravy zajišťuje při krizových situacích bezpečné zajištění osob všemi druhy dopravy do bezpečné oblasti.

Ministerstvo průmyslu a obchodu je v případě krizového stavu oprávněno uložit provozovateli energetických služeb povinnost k zabezpečování těchto služeb (34).

Česká národní banka zřizuje při mimořádných událostech krizový štáb, vede přehledy možných rizik, komunikuje se správními úřady, projednává krizová opatření, zpracovává krizový plán.

Hejtman kraje zajišťuje bezpečnostní radu kraje, řídí krizový štáb, a schvaluje bezpečnostní plán. Dále je hejtman oprávněn v době krizového stavu nařídit krizová opatření.

Krajský úřad spolupracuje s Hasičským záchranným sborem ČR, podílí se na zpracování krizového plánu a plní jeho úkoly. Dalšími orgány krizového řízení jsou složky integrovaného záchranného systému, kterými se budu podrobněji zabývat v další kapitole.

Řídícím orgánem je velitel zásahu. Při mimořádných událostech jsou okamžitě na místo povolány složky IZS, které dostávají situaci pod kontrolu. V souvislosti s druhem mimořádné události jsou podle potřeby na likvidaci jejích následků povolávány další potřebné složky, služby a organizace. Při povodni zabezpečuje koordinaci záchranných a likvidačních prací povodňová komise města. V případě vyhlášení krizového stavu Krizový štáb (14).

Tabulka č. 1: Přehled a úrovně řešení MU a KS

Rozsah						
Objekt/ Území	Části	Jednotlivé	Komplex	Obec	Kraj	Stát
Osoby	Jednotlivé	Desítky	Stovky		Tisíce	
Stupeň poplachu	Mimořádná událost			Krizová situace		
	I.	II.	III.	Zvláštní		
	Integrovaný záchranný systém					
Opatření				Stav nebezpečí		Nouzový stav
				Stav ohrožení státu		
				Válečný stav		
Koordinace IZS	Vláda					
	Ústřední krizový štáb					
	Ministr vnitra					
	MV ČR					
	OPIS GR HZS ČR					
	Hejtman kraje (primátor hl. města Prahy)					
	Krizový štáb kraje					
	Krajské operační a informační středisko IZS (KOPIS)					
	Starosta obce s rozšířenou působností					
	Krizový štáb obce s rozšířenou působností					
Velitel zásahu v místě zásahu						

Zdroj: zákon 239/2000 Sb., a vyhláška 328/2001 Sb.

1.4 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém vznikl jako potřeba každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek při řešení mimořádných událostí (požárů, havárií, dopravních nehod, atd.) (18). Vždy, když bylo nutné spolupracovat při řešení větší události, byl zájem spolupracovat a využívat to, s kým se spolupracuje, pro dosažení rychlé a účinné záchrany nebo likvidace mimořádné události. Spolupráce na místě zásahu uvedených složek v nějaké formě existovala vždy (10). Avšak odlišná pracovní náplň i pravomoci jednotlivých složek zakládaly a zakládají nutnost určité koordinace postupů (19).

Integrovaný záchranný systém (IZS) je koordinovaný postup záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací (dále jen ZaLP) a přípravě na mimořádné události (8). Podrobnosti o integrovaném záchranném systému jsou uvedeny v zákoně č. 239/2000 Sb. o IZS, který určuje složky IZS, jejich působnost a použití, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě na MU a ZaLP (33).

Základní složky IZS:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- Policie ČR
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby. (8)

Ostatní složky IZS:

Zákon č. 239/2000 Sb., o IZS uvádí, které organizace nebo právnické osoby mohou být ostatními složkami IZS. O ostatních složkách IZS mluvíme jen tehdy, pokud níže

vedené organizace mají řádně uzavřenou smlouvu s HZS ČR kraje nebo s MV-GŘ HZS ČR. Poté tyto složky poskytují pomoc na vyžádání (33).

Jedná se např. o vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, obecní policie, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace, sdružení občanů, které lze použít k záchranným či likvidačním pracím (8).

Všechny výše uvedené složky musí při společném zásahu spolupracovat. Tato spolupráce (koordinace) se dělí do třech úrovní:

- **Taktická** - v místě nasazení složek a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události koordinuje složky velitel zásahu. Velitel zásahu, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, je velitel jednotky požární ochrany. Jestliže na místě není ustanoven velitel zásahu, poté se velitelem zásahu stává velitel zasahující složky integrovaného záchranného systému, která v místě zásahu provádí převažující činnost.
- **Operační** – úroveň operačních středisek složek IZS, zároveň operační střediska HZS jsou současně operačními a informačními středisky IZS (OPIS IZS). Operační střediska obsluhují tísňové linky (112, 150, 155, 158). OPIS IZS koordinuje ostatní operační střediska, na žádost velitelů zásahů povolává k zásahu ostatní složky IZS podle poplachového plánu IZS, dále ovládá systém varování a vyzoomění.
- **Strategická** – provádí se za účelem zapojení sil a prostředků (SaP) v působnosti ministerstev, správních úřadů, hejtmanů a starostů obcí s rozšířenou působností. Ke svému rozhodování jako poradní orgán využívají krizové štáby.

Podrobnosti o úkolech jednotlivých úrovní řízení ZaLP stanovuje vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2000 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, která rozvádí zásady koordinace složek IZS. [33,29,22]

Při mimořádné události, kdy zasahuje více složek IZS většinou velí příslušník HZS. Podle zákona o IZS má velitel zásahu při provádění záchranných a likvidačních prací rozsáhlé pravomoci. Může například zakázat, nebo omezit vstup osob na místo zásahu, nařídít evakuaci osob nebo stanovit jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí, velitel zásahu je rovněž ze zákona oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. Firmy a občané mají ze zákona povinnost tuto žádost akceptovat (8).

Integrovaný záchranný systém se řídí zákonem č. 239/2000 Sb. Vznikl jako potřeba každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek při řešení mimořádných událostí (požárů, havárií, dopravních nehod, atd.). Vždy, když bylo nutné spolupracovat při řešení větší události, byl zde zájem spolupracovat a využívat to, s kým se spolupracuje, pro dosažení rychlé a účinné záchrany nebo likvidace mimořádné události. Spolupráce na místě zásahu uvedených složek v nějaké formě existovala vždy. Každá kompetence určitého orgánu se lišila a bylo potřeba ji nějakým způsobem dát dohromady (23).

1.4.1 Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Úkolem hasičského záchranného sboru ČR je ochrana a zdraví lidí, majetku před požáry a pomoc a spolupráce s ostatními složkami IZS. Hasičský záchranný sbor má na starosti záchranné a likvidační práce, úzce spolupracuje se správními úřady a orgány, právníckými a fyzickými osobami, dále s neziskovými organizacemi a se sdružením občanů. Od roku 2001, kdy se HZS sloučil s Hlavním úřadem civilní ochrany má HZS na starosti i ochranu obyvatelstva. Hasičský záchranný sbor je tvořen z Generálního ředitelství HZS ČR. Krajské HZS sídlí v krajských sídlech, s výjimkou HZS Středočeského kraje, jehož sídlem je Kladno. V každém kraji jsou územní odbory, které obsahují informační a operační střediska a stanice. V roce 2011 působilo v rámci HZS ČR asi 240 stanic. Ve čtyřech krajích jsou chemické laboratoře, které zkoumají únik nebezpečných, radioaktivních a toxických látek. Jsou ve Středočeském kraji, v Plzeňském, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Jsou součástí HZS ČR. Hasičský záchranný sbor se řídí dle zákona č.320/2015 Sb. (27,6).

1.4.2 Policie ČR

Policie České Republiky je ozbrojeným bezpečnostním sborem, který plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti v rozsahu vymezeném ústavními zákony, zákony a ostatními právními předpisy (22) Policie České republiky je ústředně řízená organizace v resortu ministerstva vnitra, její řídicí a organizační strukturu tvoří policejní prezidium, krajská ředitelství PČR (13 krajů a Praha) a územní odbory (77 ÚO)(27) Policie ČR se řídí zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Policie ČR je ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky. Jejím úkolem je dbát o bezpečnost obyvatel a plnit úkoly vnitřního pořádku stanovenými právními předpisy. Hlavními úkoly Policie ČR je ochrana bezpečnosti, osob a majetku, zajišťování veřejného pořádku, boj proti terorismu, odhalování trestných činů, vyšetřování, obrana státních hranic, dohled nad plynulostí silničního provozu, projednávání přestupků, kontrola dokladů a mnoho dalších (26). V rámci činnosti základních složek IZS provádí Policie ČR při mimořádných událostech především tyto činnosti:

- uzavírá zájmový prostor mimořádné události,
- reguluje dopravu v prostoru mimořádné události,
- šetří okolnosti vzniku mimořádné události k objasnění jejího vzniku,
- plní úkoly, které souvisí s identifikací zemřelých,
- řeší ochranu a zabezpečení majetku a případně eliminuje kriminální činnosti při vzniku mimořádné situace,
- plní další úkoly podle pokynu velitele zásahu nebo řídicí složky IZS.

Podle statistického vyhodnocování společných zásahů jednotlivých složek IZS lze konstatovat, že hlavní podíl Policie ČR na společných zásazích spočívá v udržování veřejného pořádku a v regulaci dopravy.(27)

Rozsah a podmínky činnosti při zabezpečování záchranných a likvidačních prací jsou uvedeny v dokumentu „Katalog typových činností integrovaného záchranného systému“. Tyto typové činnosti jsou zhotoveny pro určité druhy rizik, u kterých se předpokládá provedení záchranných a likvidačních prací v rámci Integrovaného záchranného systému. (14)

1.4.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba se řídí zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Zdravotnická záchranná služba je zdravotní službou, v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života. Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby je příspěvková organizace zřízená krajem, která má oprávnění k poskytování zdravotnické záchranné služby podle zákona o zdravotních službách (36)

1.5 Katalogový soubor - Typové činnosti složek IZS při společném zásahu

Ačkoli zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému ukládá operačnímu a informačnímu středisku IZS a veliteli zásahu úkoly a pravomoci potřebné k řešení MU a přestože vyhláška č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech k zabezpečení integrovaného záchranného systému určuje koordinaci zasahujících složek, toto nedostačuje při řešení složitých MU, které jsou velmi náročné na koordinaci jednotlivých činností a složek. Proto Typové činnosti složek IZS při společném zásahu, které vydává generální ředitelství HZS, obsahují podrobný postup složek při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na typ a charakter mimořádné události. (14)

Seznam typových činností složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu:

- STČ 01/IZS_Špinavá bomba
- STČ 02/IZS Demonstrování úmyslu sebevraždy
- STČ 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů
- STČ 04/IZS Letecká nehoda
- STČ 05/IZS Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů
- STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technopárty
- STČ 07/IZS Záchrana pohřešovaných osob-pátrací akce v terénu
- STČ 08/IZS Dopravní nehoda

- STČ 09/IZS Zásah složek IZS při mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí
- STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici
- STČ 11/IZS Chřipka ptáků
- STČ 12/IZS Při poskytování psychosociální pomoci
- STČ 13/IZS Reakce na chemický útok v metru
- STČ 14/IZS Amok-útok aktivního střelce
- STČ 15/IZS Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy (5)

1.6 Základní právní normy krizového řízení

Krizové plánování a řízení vychází z Ústavy České republiky a ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, kde je vše zakotveno. K této problematice se váže řada dalších právních norem. Krizové řízení upravuje zejména zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), dále zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Nejvýznamnější vyhlášky této oblasti jsou vyhláška Ministerstva vnitra ČR č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva a vyhláška Ministerstva vnitra ČR č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. (21)

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

„Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.“ (34)

V zákoně jsou základní pojmy týkající se krizového řízení a popisují se zde podrobnosti vyhlášení krizových stavů. Jsou zde uvedeny podmínky vyhlášení

krizových stavů, kdo je oprávněn tyto stavy vyhlásit, na jak dlouho a kým může být ukončen. V zákoně jsou uvedeny orgány krizového řízení s právy a povinnostmi, které jsou zde deklarovány. Zákon také upravuje práva a povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob při zpracování krizových plánů a plánů krizové připravenosti. (21)

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

„Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.“ (33)

V zákoně jsou uvedeny základní pojmy, jako je mimořádná událost, záchranné a likvidační práce, ochrana obyvatelstva, zařízení civilní ochrany, věcnou a osobní pomoc. Je zde definován IZS s rozdělením na základní a ostatní složky. Práva a povinnosti stálého orgánu pro koordinaci IZS jsou uvedeny právě v tomto zákonu. Stejně tak jsou v zákonu uvedeny ministerstva a jiné správní orgány podílející se na přípravě řešení vzniku MU a provádějící úkony spojené se záchrannými a likvidačními pracemi. Dále zákon stanovuje práva a povinnosti velitele zásahu, kterým bývá zpravidla velitel jednotky požární ochrany, nebo velitel složky IZS, která v místě zásahu vykonává převažující činnost. Tento zákon dále ukládá práva a povinnosti podnikajícím fyzickým a právnickým osobám při přípravě řešení vzniku MU a prováděním úkonů spojených se záchrannými a likvidačními pracemi. (20)

Zákon č. 254/2001 Sb. - o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Zákon o vodách zde uvádím z důvodu povodňového rizika. Zákon je vytvořen za účelem ochrany povrchových a podzemních vod a stanovuje jejich využívání. Zákon říká: „Plány pro zvládnutí povodňových rizik jsou součástí plánování v oblasti vod a zohledňují důležitá hlediska, jako jsou náklady a přínosy, rozsah a průběh povodní, retenční schopnosti záplavových území, cíle ochrany vod podle § 23a odst. 1, hospodaření s půdou a s vodními zdroji, územní plánování, využití území, ochranu přírody, lodní dopravu a přístavní infrastrukturu. Plány pro zvládnutí povodňových rizik se zabývají všemi aspekty zvládnutí povodňových rizik, přičemž se soustřeďují na prevenci, ochranu, připravenost, včetně povodňových předpovědí a systémů včasného varování, a zohledňují charakteristiky konkrétního povodí nebo dílčího povodí. Plány pro zvládnutí povodňových rizik mohou zahrnovat rovněž podporu udržitelného využívání území, zlepšení schopnosti půdy zadržovat vodu a kontrolované zaplavení určitých oblastí v případě výskytu povodně.“ (35)

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

„Účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnost orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany.“ (31)

Zákon upravuje spolupráci na úseku požární ochrany mezi HZS ČR, právnickými a fyzickými osobami a správními úřady. Také je zde definovaná pomoc při zdolávání požáru související s věcnou a osobní pomocí, vynětí povinnosti poskytnout tyto pomoci, náhrada výdajů a ušlého zisku a v neposlední řadě je zde vymezen i vstup na nemovitosti. Zásadní částí zákona považuji i rozdělení jednotek požární ochrany spolu s určením doby jejich dojezdových časů na místo zásahu. Jednotlivé jednotky požární ochrany jsou v části čtvrté tohoto zákona definovány spolu s povinnostmi členů jednotek, s jejich základními úkoly. Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně je zde

uveden zejména z toho důvodu, že upravuje povinnosti a působnost orgánů státní správy a samosprávy. (31)

Zákon č. 224/2015 Sb., Zákon o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných haváriích)

Tento zákon začleňuje do české legislativy příslušné předpisy Evropské unie, které deklarují systém prevence závažných havárií pro zařízení a objekty, které disponují nebezpečnými látkami nebo chemickými přípravky. Cílem zákona je snížit pravděpodobnost vzniku závažné havárie, která by měla následky na chráněných hodnotách státu. Zákon stanovuje povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob, které disponují s nebezpečnými látkami. Dále jsou v zákonu uvedeny věci ohledně působnosti orgánů veřejné správy na úseku prevence před haváriemi. Tento zákon se nevztahuje na všechna zařízení - například na vojenské objekty a zařízení, nebezpečí spojená s ionizujícím zařízením, na silniční, drážní, leteckou a vodní přepravu vybraných nebezpečných chemických látek nebo přípravků mimo objekty a zařízení. Zákon se také nevztahuje na přepravu těchto látek v potrubích, přečerpávacích, kompresních a předávacích stanic, dobývání ložisek nerostů v dolech, lomech nebo prostřednictvím vrtů, nevztahuje se na průzkum a dobývání nerostů na moři. Nejsou do těchto povinností začleněny ani skládky odpadů. (32)

Zákon č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných haváriích je důležitý i z pohledu zařazování jednotlivých objektů disponujících nebezpečnými chemickými látkami či přípravky do jednotlivých skupin nebezpečnosti. S tím souvisí i činnosti a povinnosti, které musí jednotlivá zařízení splnit. Součástí zákona jsou i práva a povinnosti zaměstnanců provádějících kontrolu těchto zařízení a informování veřejnosti o eventuálním hrozícím nebezpečí plynoucí z provozu zařízení. (32)

Vyhláška MV č. 380/2002., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Tato vyhláška je zásadní právní normou v oblasti ochrany obyvatelstva. Jsou zde stanoveny postupy při zřizování zařízení civilní ochrany. Dále jsou zde způsoby informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsob jejich provedení. Také je zde uvedeno technické, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a vyrozumění spolu s poskytováním tísňových informací. Vyhláška se zabývá i způsobem provádění evakuace a její všestranné zabezpečení. Dále jsou zde uvedeny postupy při poskytování úkrytů a způsob a rozsah kolektivní a individuální ochrany obyvatelstva spolu s technickými požadavky na stavby civilní ochrany. (30)

Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

Ve vyhlášce jsou uvedeny zásady koordinace složek IZS při společném zásahu v jednotlivých úrovních. Definován je zde i způsob organizace členění zásahu, součinnost a koordinace složek v místě zásahu. Vyhláška také zahrnuje systém koordinace ministerstvem a správními orgány kraje a obcí s rozšířenou působností, zásady spolupráce OPIS IZS. Dále jsou zde uvedeny podrobnosti jednotlivých stupňů poplachu a podmínky, za kterých se vyhláší. Další části se týkají obsahu dokumentace IZS a způsobu jejich zpracování. (28)

Vyhláška se zabývá i dokumentací IZS, která zahrnuje havarijní plán kraje, vnější havarijní plán, dohodu o poskytnutí pomoci, dokumentaci o společných záchranných a likvidačních pracích, dokumentaci o společných cvičeních a instruktážích, typové činnosti složek při společném zásahu a územně příslušný poplachový plán. Tuto dokumentaci IZS vede a zpracovává GŘ HZS ČR spolu s ústředním poplachovým plánem. (22)

Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády popisuje označování, evidenci, manipulaci a ukládání písemností a jiných materiálů obsahující zvláštní skutečnosti. Je zde i postup při určování osob ke styku se zvláštními skutečnostmi spolu s popsáním složení a činností bezpečnostní rady (BR) kraje, BR ORP, krizového štábu kraje (KŠ) a KŠ ORP. (13)

2 VÝZKUMNÁ OTÁZKA A METODIKA VÝZKUMU

VÝZKUMNÁ OTÁZKA

- Jak jsou policisté OOP Příbram informováni a připraveni na možné mimořádné události v katastru města Příbram?

METODIKA VÝZKUMU

Metodika použitá k naplnění cíle bakalářské práce je zpracována na základě platných právních předpisů ČR. Teoretická část je založena na sběru a třídění potřebných dat potřebných k seznámení se s tématem práce. Především šlo o obecně známá fakta, které jsem získal pomocí faktograficko-analytickou metodou, kdy jsem danou problematiku konzultoval s odborníky různého zaměření. Jednalo se především o učitele Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a odbornými pracovníky HZS ČR odboru prevence a vedoucím OOP Příbram. Tato část musela být zpracována kvalitativní formou sběru dat, kdy jsem pracoval s jednotlivými platnými zákony, nařízeními vlády, vyhláškami, jinými právními normami a s daty dostupných literárních zdrojů, odborných publikací, včetně informací z internetových stránek, především z oficiálních stránek jednotlivých složek IZS a Ministerstva vnitra.

Dosud se bakalářská práce zaměřovala na obecně známá fakta vztahující se k danému tématu. Následující kapitola se bude zabývat dílčím cílem bakalářské práce, především zhodnocením dotazníkového šetření uskutečněné mezi samotnými policisty OOP Příbram. Cílem této části je zjistit jak jsou policisté OOP Příbram informováni a připraveni na MU v území jejich působnosti – katastrálním území města Příbram. V této kapitole byla stanovena výzkumná otázka, kterou jsem se snažil objasnit pomocí dotazníkového šetření.

Pro získání daných informací potřebných k průzkumnému šetření, vztahující se k tématu menšin, jak již bylo zmíněno, byla použita metoda anonymního dotazníku. V této práci se jedná o formu dotazníku, kdy část otázek byla vypracována během studia

odborné literatury a další část otázek byla vymyšlena ze samotné praxe policistů. Jakožto policista a příslušník bezpečnostního sboru se každodenně setkávám s potřebami samotných policistů a informacemi, které jsou potřebné pro výkon služby. Proto jsem uvedl do dotazníkového šetření i takové otázky, které se týkají každodenní potřeby policisty spojené s informovaností o rizicích v daném katastrálním území místní příslušnosti policistů OOP Příbram. Mezi typy použitých otázek se řadí otázky otevřené, uzavřené a také výčtové. Dotazníky byly distribuovány v tištěné podobě s 100% návratností, obsahovaly stručné seznámení a 24 otázek. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 58 policistů tvořící celé personální zastoupení OOP Příbram.

Další část této kapitoly se zabývá dílčím cílem bakalářské práce, kterým je zmapování možností výskytu MU související s únikem nebezpečných látek na území katastru města Příbrami. Při zpracování této části budu nejvíce spolupracovat s HZS ČR Středočeského kraje – odborem prevence, který mi poskytl důležité informace vztahující se k havarijnímu plánu ORP Příbram. Ten budu následně analyzovat a jednotlivá zjištěná rizika, týkající se úniku nebezpečných látek, vyplývající z analýzy rizik, budu dále zpracovávat a tím zmapuji možná ohrožení těmito nebezpečnými látkami ve městě Příbrami. Při zpracování této části tudíž budu postupovat především faktograficko-analytickou metodou z havarijního plánu se zaměřením na kvalitativní sběr dat ze získaných materiálů od HZS ČR. Získané výsledky budu konzultovat s vedením OOP Příbram z důvodu ověření připravenosti policistů OOP Příbram na případné události. Z tohoto důvodu jsem zahrnul do dotazníkového šetření i několik otázek zabývajících se připraveností na úniky nebezpečných látek a užití ochranných pomůcek.

3 VÝSLEDKY

V této části práce se budu již věnovat popisu výsledků uskutečněného dotazníkového šetření, kde budou interpretována data vztahující se k výzkumným otázkám. Výsledky vycházející z dotazníků budou zpracovány v rámci jednotlivých výzkumných otázek do přehledných grafů. Pod každým grafem následující tabulky bude uveden komentář, který popisuje výsledná data. Samotný dotazník je vložen do oddílu příloh bakalářské práce.

3.1 Prezentace výzkumných otázek

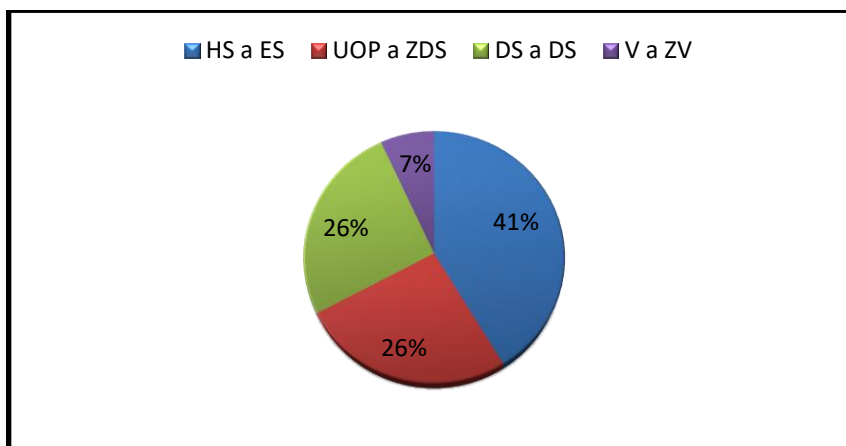
Dotazníkového šetření se celkem zúčastnilo 58 policistů zařazených na OOP Příbram, což je veškeré personální zastoupení tohoto obvodního oddělení. První statistickou otázkou byl věk policistů, kde polovinu všech dotázaných tvořila věková skupina 26 – 35 let v počtu 29 osob (50%). Další dvě skupiny ve věku 18 – 25 let a 36 – 45 let byly ve stejném počtu 12 osob (20,7%) a poslední skupina 46 a více let měla pouze 5 respondentů (8,6%). Zde můžeme vidět, že se příbramské obvodní oddělení skládá především z mladší věkové skupiny, což může mít rozhodující vliv na odpovědi některých otázek.

Pokud bychom se měli podívat na délku pracovního poměru, tak uvidíme, že je i poměrně velká část policistů, kteří u Policie ČR nejsou dlouhou dobu. Přesto jsou tyto hodnoty vyrovnané. Největší část policistů slouží 0 – 5 let v počtu 18 osob (31%). Dále jsou to policisté ve služebním poměru 6 – 10 let (27,6%), 16 a více let v počtu 14 osob (24,1%) a nejméně je zde policistů sloužících 11 – 15 let v počtu 10 osob (17,2%).

Skladba pozic OOP Příbram je znázorněna již v následujícím **obrázku č. 1**, kde můžeme vidět, že největší část policistů je zařazena na pozici hlídkové služby a eskortní skupiny v celkovém počtu 24 osob (41,4%). Dále jsou zde dvě skupiny, které mají stejný počet policistů v počtu 15 osob (25,9%). Jedná se o zařazení na územně odpovědné policisty a zesílení dozorčí služby a dokumentační skupinu společně s dozorčí službou. Vedoucí a zástupce vedoucího OOP Příbram tvoří celkem 4 osoby (6,9%).

Obrázek č. 1: Skladba pozic Obvodního oddělení policie Příbram

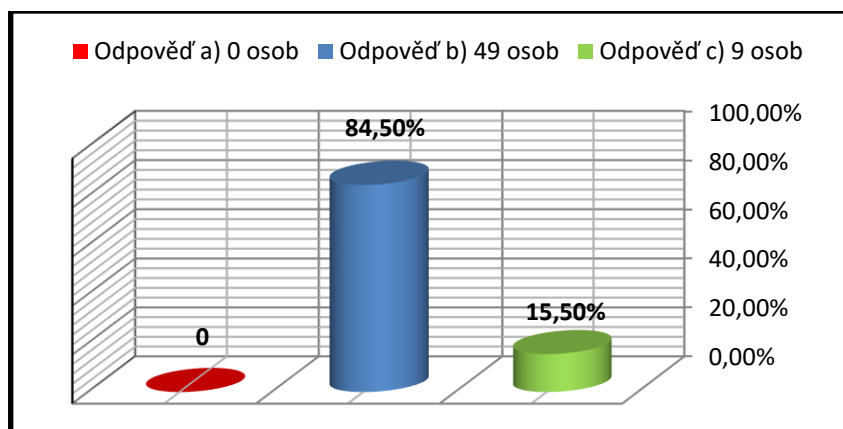

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 4

Tato otázka je již zaměřená na informovanost policistů o MU, konkrétně na samotnou definici MU ze zákona o IZS. Otázka zněla: **Jak byste definovali Mimořádnou událost?** Na odpověď a) neodpověděl nikdo z dotázaných. Chybnou odpověď c) označilo 9 osob (15,5%) a správnou odpověď b) označila většina dotázaných – 49 osob (84,5%). Z toho výsledku můžeme usuzovat, že jsou policisté dobře seznámeni s přesnou definicí MU ze zákona, jelikož rozdíl mezi odpovědí b) a c) se lišil pouze v provádění ZaLP, kdy pouze 9 policistů si myslí, že při škodlivém působení sil a jevů vyvolaných člověkem, přírodními vlivy a také havárií, nemusí být provedeny ZaLP. Výsledky otázky jsou zanesené do **obrázku č. 2.**

Obrázek č. 2: Jak byste definovali Mimořádnou událost?

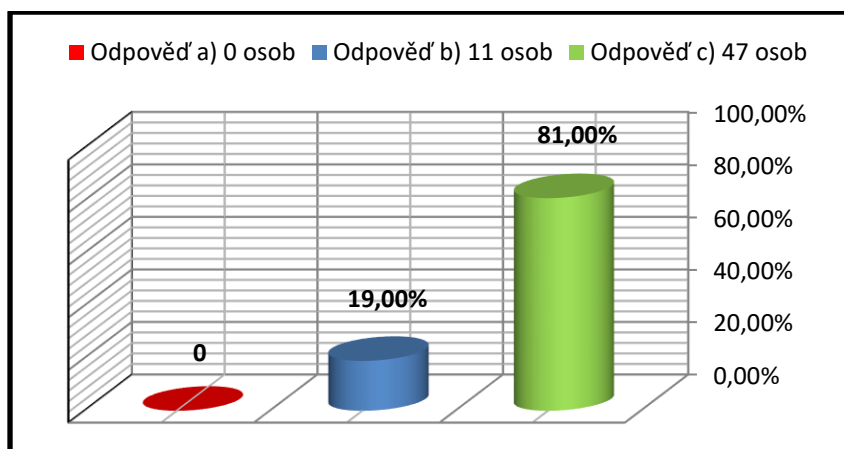

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 5

Další otázka dotazníkového šetření byla zaměřená na rozdíl mezi MU a KS. Výsledek této otázky, zanesený do **obrázku č. 3**, je téměř stejný jako v předešlé otázce. Na odpověď a), což byla zjevně špatná odpověď a zněla, že mezi KS a MU není téměř žádný rozdíl, tak neodpověděl nikdo. Nejvíce odpovědí – 47 osob (81%) – měla správná odpověď c), která uváděla, že se při KS musí v určitých případech omezit lidská práva a Ústava, aby bylo možné uplatnit některá krizová opatření. Odpověď b) označilo 11 osob (19%), kdy mohlo znění této odpovědi být matoucí, jelikož zde bylo uvedeno, že při KS se musí nasadit více sil a prostředků než v MU, ale nemusí se vytvářet zvláštní opatření. Z této otázky vyplývá, že policisté OOP Příbram mají tuto problematiku nastudovanou a je znají rozdíl mezi KS a MU.

Obrázek č. 3: Jaký je rozdíl mezi krizovou situací (KS) a mimořádnou událostí (MU)?

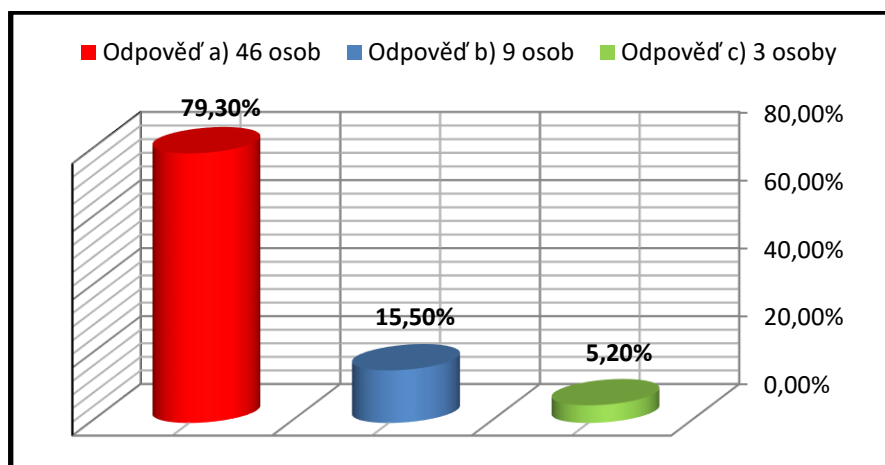

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 6

Tato otázka zjišťuje od policistů OOP Příbram, zda byli někdy účastníkem MU při výkonu služby. Výsledky jsou znázorněny v **obrázku č. 4**. Z předešlých odpovědí lze usuzovat, že má většina policistů jasno v tom, co je to MU. Přesto jsem u této otázky č. 5 znejistil v tom, jestli je tomu opravdu tak. Pravděpodobnost, že se policista dostane při výkonu služby do situace, kde řeší MU je téměř stoprocentní. Přesto jsou v této otázce zastoupeny všechny odpovědi. Nejvíce policistů v počtu 46 osob (79,3%) označilo odpověď a), která značí to, že byli součástí řešení MU. Odpověď b) značící to, že nikdy nebyli součástí řešení MU, označilo 9 policistů (15,5%). Zbytek policistů v počtu 3 osob (5,2%) neví, jestli byli součástí MU.

Obrázek č. 4: Byl(a) jste někdy účastníkem mimořádné události při výkonu Vaší služby?

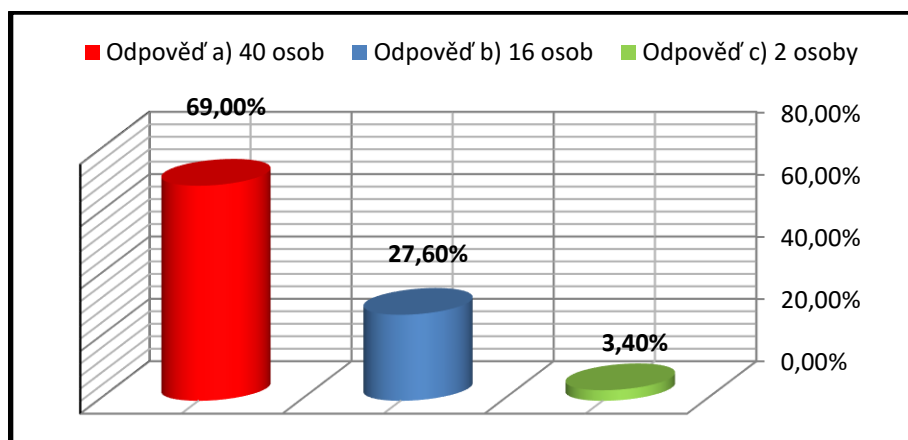

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 7

Otázka č. 7 (znázorněná v **obrázku č. 5**) v dotazníkovém šetření se zaměřila na předávání informací vedoucího OOP Příbram a jeho zástupců svým podřízeným o způsobu chování při vzniku MU a KS, které mohou nastat v katastrálním území města Příbram. Předávání těchto informací může být mnohdy rozhodující při vyřešení těchto situací a z vlastní zkušenosti mohou říci, že ve většině případů vedoucí informuje své podřízené o tom, jak se mají při různých MU zachovat či jak by bylo vhodné situaci řešit. Více jak polovina dotázaných – 40 osob (69%) označila odpověď a), že jsou informováni o způsobu chování při vzniku MU a KS. Odpověď b), tudíž odpověď „ne“ označilo 16 dotázaných (27,6%). Dva respondenti označili odpověď c), což značí, že neví, jestli jsou takto informováni.

Obrázek č. 5: Jste svými nadřízenými informováni o způsobu chování při vzniku mimořádné události či krizové situaci, které mohou nastat v území Vašeho OOP?

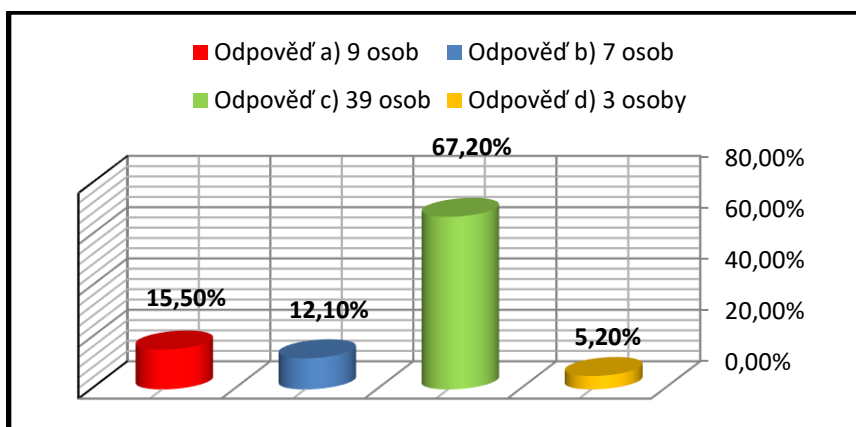

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 8

Tato otázka se opět zaměřila na znalosti policistů týkající se IZS a řízení na operační úrovni. Opět si myslím, že v této oblasti mají policisté jasno. Zda je to dáno letitou praxí a získanými zkušenostmi z výkonu služby či vhodným výcvikem a přípravou policistů na MU, o tom můžeme diskutovat. Ale osobně si myslím, že starší policisté nemohli mít tak kvalitní výcvik jako mladší policisté, kde se již dbá na připravenost na MU v rámci IZS. Proto zde hraje roli i určitá dávka praxe a účast na různých školeních a cvičeních, které se tematikou IZS zabývají. V této otázce měla každá odpověď zastoupení. Nejvíce policistů odpovědělo správně na písmeno c) 39 osob (67,2%), tudíž že při MU koordinuje a zajišťuje SaP OPIS HZS kraje, které je OPIS IZS. Druhou nejčastější odpovědí se stala odpověď a), na kterou odpovědělo 9 policistů (15,5%), které značilo Operační středisko KŘP ČR, které řídí většinu událostí, kterých se policisté ve výkonu služby účastní. Další nejčastější odpověď bylo písmeno b) značící krizové orgány kraje, na které odpovědělo 7 policistů (12,1%) a odpověď se 3 označeními (5,2%) nesla odpověď d) značící převažující složku v místě události. Vše můžeme vyčíst z **obrázku č. 6**.

Obrázek č. 6: Organizaci nasazení sil a prostředků na operační úrovni při mimořádné události zajišťuje a koordinuje?

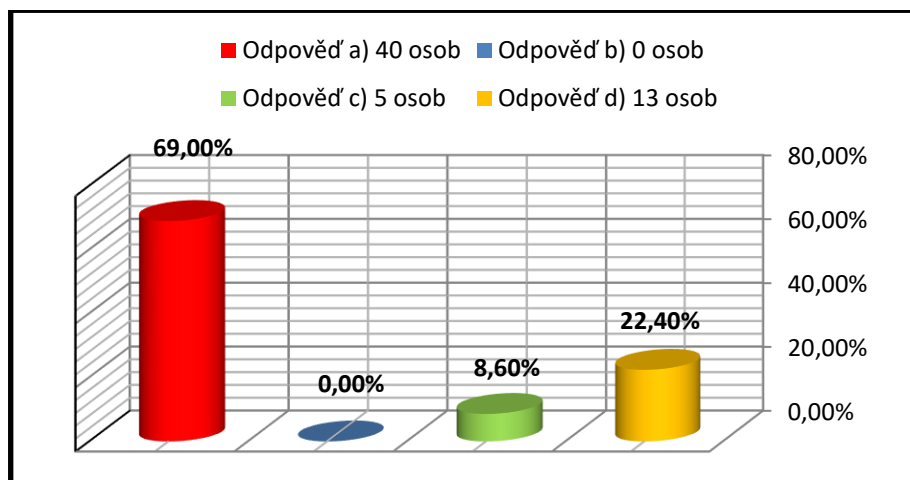

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 9

Další otázka zaměřující se na IZS a informovanost policistů, co tento pojem vlastně znamená. Odpovědi na tuto otázku lze zdůvodnit způsobem předešlé otázky. Záměrně sem byly zahrnuty dvě podobné otázky. Přesto správná odpověď a) měla nejvíce odpovědí s počtem 40 osob (69%). Odpověď d) se liší v tom, že nezahrnuje přípravy na MU. Tuto odpověď označilo 13 osob (22,4%). Zjevně nesprávnou odpověď c) označilo 5 osob (8,6%) a odpověď b) neoznačil nikdo. Očekával jsem, že otázky týkající se definice MU a KS či rozdílu mezi těmito pojmy hůře hodnocený, než samotná definice IZS. Přesto se ukázalo v **obrázku č. 7**, že tomu tak není.

Obrázek č. 7: Co je to Integrovaný záchranný systém?

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 10

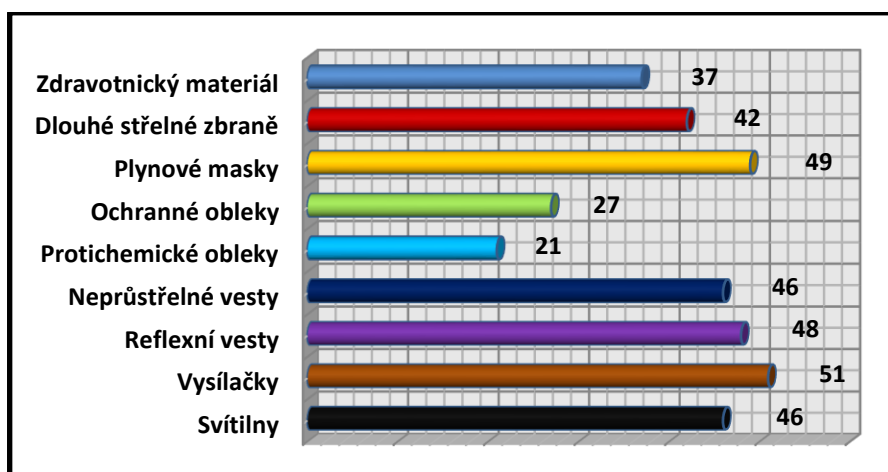
Otázka č. 9 dotazníkového šetření se zabývá vybavením policistů OOP Příbram, které mají k dispozici při větším počtu nasazení SaP, které může nastat při vzniku rozsáhlé MU či KS. Při této otázce mě nejvíce zajímalo, zda jsou policisté seznámeni s možností využití některých prostředků, které jsou na OOP k dispozici. Odpovědi se lišily, jelikož u některých prostředků je možnost vypůjčení při MU od vedoucího OOP Příbram či ze skladu přístupným všem policistům na OOP Příbram (např. reflexní vesty, radiostanice, svítilny, neprůstřelné vesty, zdravotnický materiál, ochranné obleky, přestože je počet mnohdy omezen), ale některé prostředky má policista přidělené od začátku svého služebního poměru (protichemický oblek či plynová maska). Například s dlouhými střelnými zbraněmi není možné manipulovat ve větším počtu, jelikož je tento počet omezen na několik kusů. Z důvodu dílčího cíle práce sem byly zahrnuty i prostředky protichemické ochrany, abych zjistil, zda mají policisté možnost se chránit před škodlivým působením chemických látek s prostředky, které by měl mít každý z nich na sebe přidělený. (Je nutné dodat, že v této otázce mohli policisté označit více odpovědí.)

Z **obrázku č. 8** je však zřejmé, že se výsledky u jednotlivých položek liší v jednotlivých případech pouze v jednotkách. Pouze u některých věcí můžeme vidět, že

je rozdíl větší. Jedná se o protichemické a ochranné obleky. Je možné, že někteří policisté sloužící více let nedostali přidělené zmíněné protichemické obleky jako policisté nastupující později. Ochranné obleky jsou k dispozici na OOP Příbram, bohužel větší množství policistů neví, že má možnost tyto obleky využít. Stejně tak zdravotnický materiál, který není každodenně používán. Někteří policisté disponují vlastními lékárníčkami na služebních taktických vestách či opascích. Ostatní uvedené položky se každodenně používají a jsou takzvaně více na očích. Proto je o nich větší ponětí, než o výše zmiňovaných ochranných oblecích. Překvapil mě výsledek zmiňující plynové masky s počtem 49 osob. Tyto masky by měl mít každý policista přidělené.

Tyto výsledky jsem neočekával a myslel jsem si, že se budou jednotlivé položky více lišit. Jsem mile překvapen, že větší část policistů OOP Příbram je seznámena s prostředky, které má k dispozici při větším rozsahu MU či KS. Někteří policisté, především z dokumentační skupiny, k místům MU či KS ve službě často ani nezúčastní ZaLP a proto je možné, že nemají přehled o těchto prostředcích, stejně tak jako nově nastupující policisté, kteří nemají přehled o místech, kde je možnost si zmíněné prostředky zapůjčit a využít.

Obrázek č. 8: Jaké máte na služebně k dispozici vybavení, v případě nasazení většího počtu zasahujících policistů? (možnost označení křížkem více možností)?

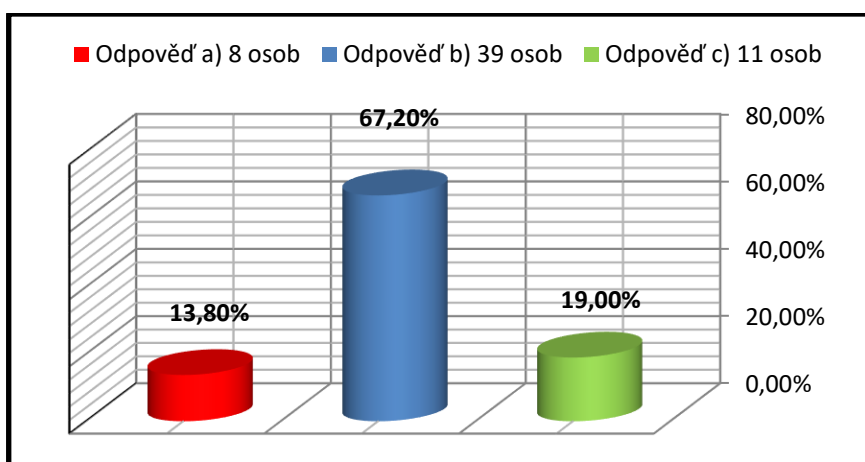
Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 11

V otázce číslo 11 jsem se zaměřil opět na znalost policistů, konkrétně na stupně poplachu. Výsledek zobrazuje **obrázek č. 9**. Nejvíce označení získala odpověď b) – 39 osob (67,2%), která je správnou odpovědí, dále pak odpověď c) – 11 osob (19%) a nejméně odpověď a) – 8 osob (13,8%). Důležité v této bylo pro mě tvrzení, že existuje zvláštní stupeň. To bylo obsaženo ve většině odpovědí, což je pro mě uspokojivý výsledek.

Obrázek č. 9: Kolik znáte stupňů poplachu

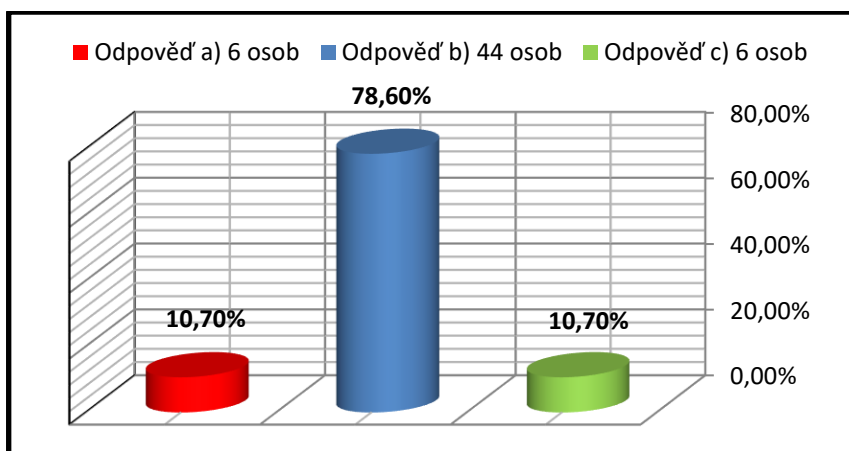

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 12

Tato otázka se vrací zpět k IZS, konkrétně k jeho základním složkám. Poměrně lehká otázka lišící se pouze v drobnostech. Přesto jsem se setkal se špatnými odpověďmi, které obě označilo 6 osob (10,7%). Správnou odpověď označilo 44 osob (78,6%). Myslím si, že policisty, kteří neoznačili správnou odpověď b) zmátl název jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, který není příliš známý a běžně se neuvžívá. Poměr odpovědí je znázorněn v **obrázku č. 10**.

Obrázek č. 10: Základními složkami integrovaného záchranného systému České republiky jsou?

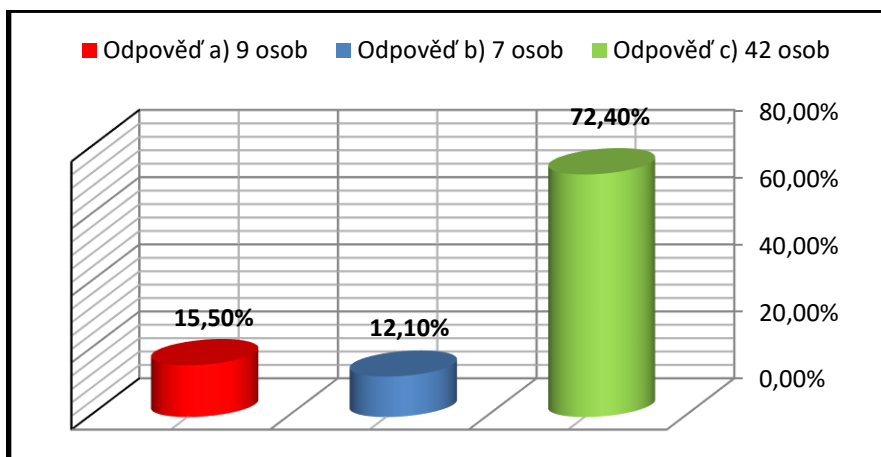

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 13

Z důvodu možnosti povodní v katastrálním území města Příbrami jsem zahrnul do dotazníkového šetření i stupně povodňové aktivity, abych ověřil, zda jsou policisté OOP Příbram informováni o těchto stupních a jsou připraveni reagovat na případné vyhlášení. Správná odpověď byla odpověď c), kterou označila opět většina policistů, konkrétně 42 osob (72,4%). Poměr špatných odpovědí byl v této otázce ale vyšší. Odpověď a) označilo 9 osob (15,5%), odpověď b) 7 osob (12,1%). Povodně nejsou častou MU ve městě Příbram. V poslední době se spíše město potýká s bleskovými povodněmi, takže lze usuzovat, že stupně povodňové aktivity nejsou policistům příliš jasné. Odpovědi znázorňuje **obrázek č. 11**.

Obrázek č. 11: Jaké znáte stupně povodňové aktivity?

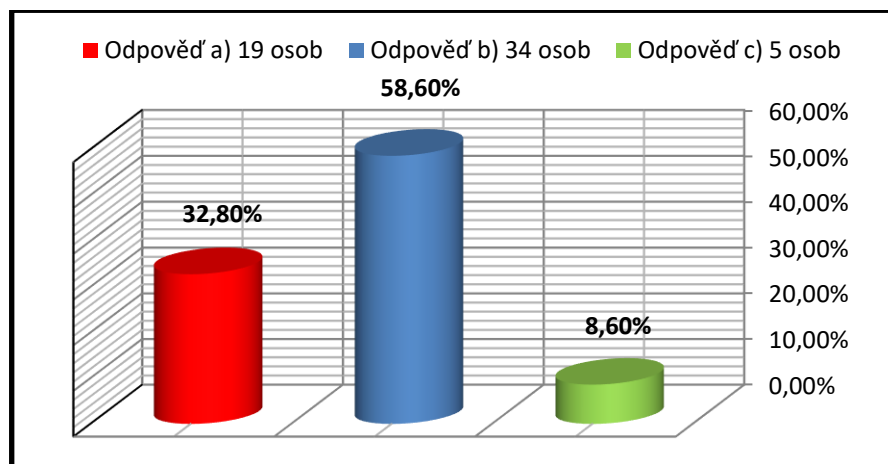

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 14

Stejně tak jako předešlá otázka, byla i tato zaměřená na málo používaný varovný signál „všeobecná výstraha“, kdy jsou takové varovné signály bližší členům HZS ČR, než policistům. Proto i odpovědi měly odlišnou skladbu, než bylo doposud. Nejvíce odpovědí bylo však těch správných označující odpověď b) – 34 osob (58,6%). Dále byla nejvíce označovaná špatná odpověď a) – 19 osob (32,8%), která byla matoucí pouze v tónu. Policisté volící tuto možnost mají alespoň ponětí o délce signálu. Odpověď c) označilo pouze 5 osob (8,6%). Tento signál považují za velice důležitý a zrovna tato bezpečnostní ozbrojená složka by měla mít jasno ve znění tohoto signálu.

Obrázek č. 12: Jaký tón má varovný signál „všeobecná výstraha“?

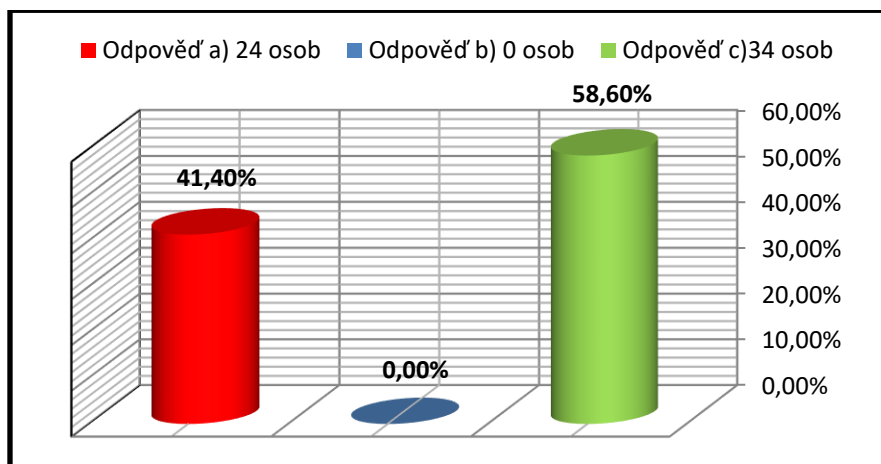

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 15

Tato otázka souvisí s předešlým signálem všeobecné výstrahy. Pokud bych měl být konkrétní, v dotazníkovém šetření jsem se tázal, kdy se tento signál využívá. Správnou odpověď c) označila většina dotazovaných, bylo to 34 osob (58,6%). I přes to, že se mohly ostatní odpovědi zdát očividně špatné, tak na odpověď a) označilo 24 osob (41,4%). Tvrzení, že se tento signál využívá každou první středu v měsíci ve 12:00 hodin, bylo pro mnohé matoucí, přesto jsem si myslel, že místo této odpovědi budou respondenti označovat odpověď b), která vyjadřovala svolávání SDH. Tuto odpověď nikdo neoznačil, jak můžeme vidět v **obrázku č. 13**.

Obrázek č. 13: Jaký tón má varovný signál „všeobecná výstraha“?

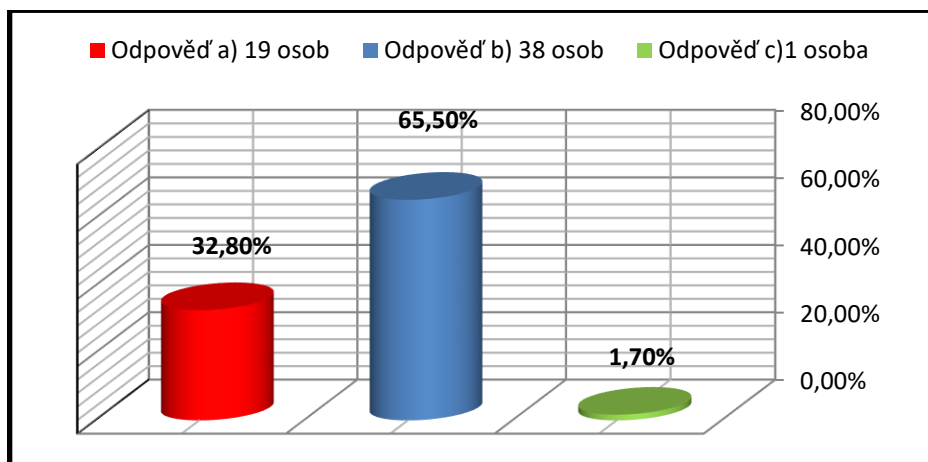

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 16

Další otázka se zaměřila na orgány krizového řízení a vyhlášení stavu nebezpečí. Pro policisty zásadní informace, především pro vedení OOP Příbram. Ze skladby odpovědí je možno vidět, že zde dotázaní nemají tak jasno, jako v otázkách týkající se IZS. Přesto správnou odpověď označilo nejvíce dotázaných – 38 osob (65,5%). Odpověď a) označilo 19 osob (32,8%) a naprosto špatnou odpověď označil jeden dotázaný (1,7%) Výsledky této otázky jsou zobrazeny v **obrázku č. 14**.

Obrázek č. 14: Stav nebezpečí při vzniku rozsáhlé mimořádné události vyhlašuje?

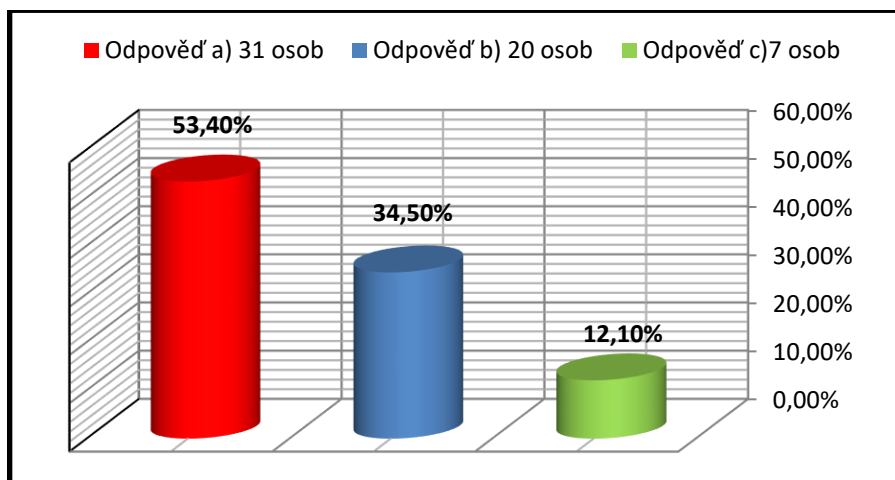

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 17

Dotazníková otázka č. 17 zjišťuje samotnou připravenost policistů na MU způsobem školení zaměřených na to, jak se mají při MU chovat. Velice zajímavý výsledek této otázky ukázal, že více jak polovina respondentů je proškolená na tyto situace – 31 osob (53,4%), 20 osob (34,5%) označilo, že nikdy nebylo proškolená na způsob chování při MU a zbytek – 7 osob (12,1%) neví, zda byl v této věci proškolen. Jak jsem již v dřívějších otázkách uvedl, tuto situaci nám může přivodit různý výcvik policistů či délka služebního poměru u PČR. Přesto mě tento výsledek překvapil, jelikož jsem si myslel, že školení se zúčastnila poměrně větší část policistů OOP Příbram. Výsledek je znázorněn v **obrázku č. 15**.

Obrázek č. 15 Byl/a jste někdy na školení o chování při mimořádných událostech?

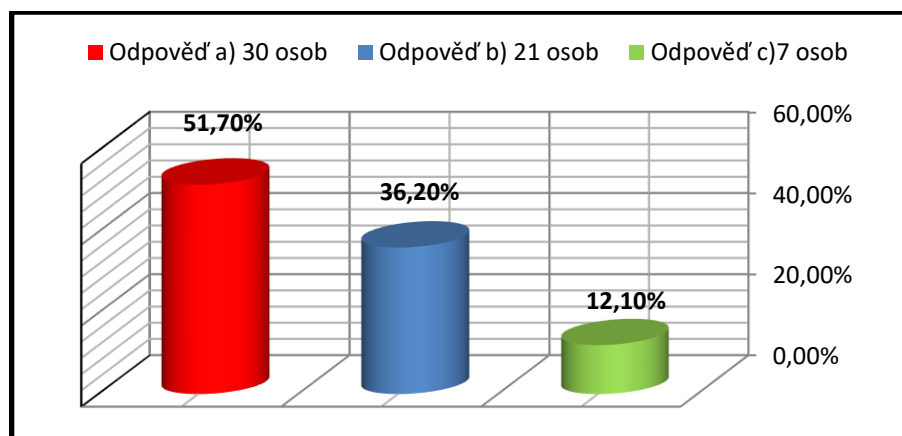

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 18

Dotazníková otázka č. 18 je zaměřena na stejnou věc jako otázka předešlá. Pouze se jedná o informovanost o konkrétních MU, které by mohly v katastru města Příbrami nastat. Tato informovanost by měla vyplývat z předávání informací ze strany vedení OOP Příbram. Nejsm si jist, zda je tato informovanost v takové míře, v které by měla být. Takže mě tento výsledek zas tolik nepřekvapil. Není to již otázka výcviku a délky praxe, ale předávání konkrétních informací, které by měly přispět i na ochranu samotných policistů. Proto ve výsledku **obrázku č. 16** vidíme, že je pouze 30 policistů (51,7%) dostatečně informováno o MU, které mohou nastat v katastru města Příbrami, 21 policistů (36,2%) není dostatečně informováno a 7 policistů (12,1%) neví.

Obrázek č. 16: Jste dostatečně informován/a o mimořádných událostech, které mohou nastat v katastru města Příbram?

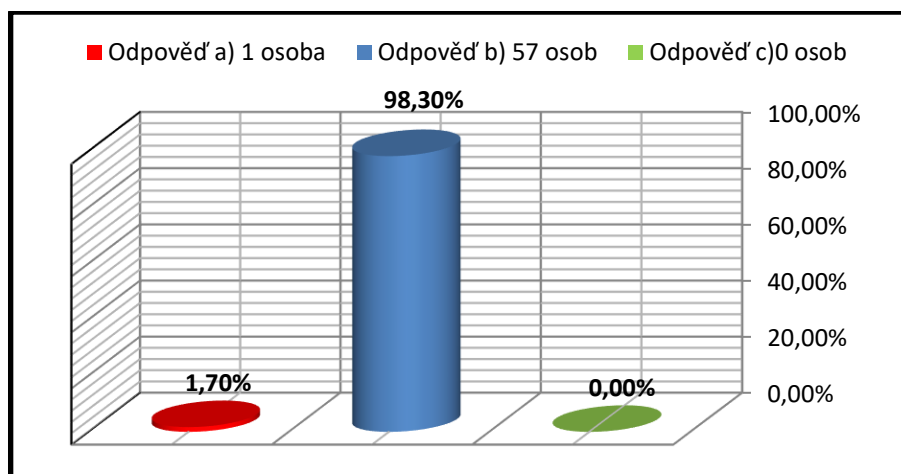
Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 19

Tato otázka se zabývá fenoménem dnešní doby mezi MU. Je to AMOK, neboli útok aktivního střelce. Policisté jsou speciálně školeni na tuto MU a každoročně se koná několik desítek cvičení. I policisté zařazení na OOP Příbram zažili několik cvičení AMOK a osobně jsem se těchto cvičení i zúčastnil. Proto je výsledek této otázky jednoznačný a policisté mají v této věci jasno. Otázka se ptá na velitele zásahu MU AMOK. 57 osob (98,3%) odpovědělo správně, že je velitelem člen hlídky PČR. Pouze jeden respondent uvedl, že je velitelem hlídky velitel HZS, který zpravidla bývá velitelem zásahu při MU, ale při této specifické MU je to policista. Výsledek je vidět v **obrázku č. 17**.

Obrázek č. 17: Kdo je velitelem zásahu při příjezdu k mimořádné události AMOK (útok aktivního střelce)?

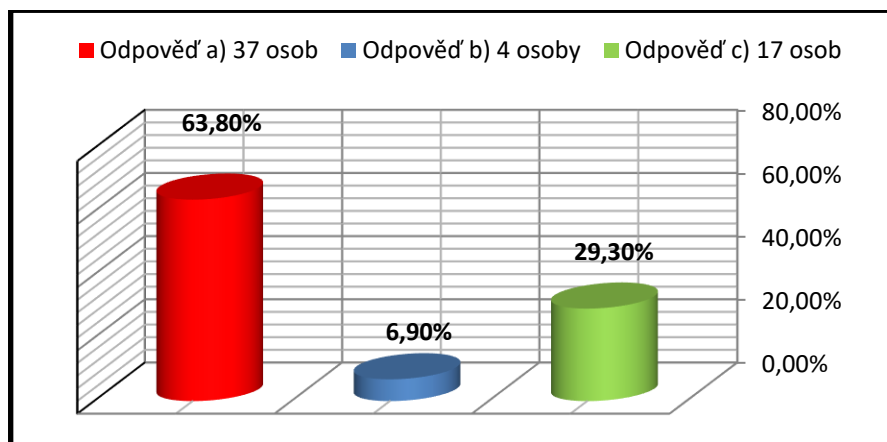

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 20

Další otázka zabývající se znalostmi a informovaností o IZS a připraveností na MU. Otázka se ptá na typové činnosti složek IZS při společném zásahu a co to znamená. Velmi důležitý katalog činností při společném zásahu složek IZS. Opět se ukázalo, že policisté OOP Příbram jsou dobře připraveni v oblasti IZS, jelikož 37 osob (63,8%) odpovědělo správně, že je to vytypovaných 15 mimořádných událostí, kde je uveden postup složek IZS při společném zásahu s konkrétními činnostmi a úkoly jednotlivých složek. Především vedoucí OOP Příbram, společně se zástupci a dozorčí službou, by měli mít v této věci jasno. 17 osob (29,3%) označilo odpověď c) a 4 osoby (29,3%) odpověď b), které byly špatné. Výsledek znázorňuje **obrázek č. 18**.

Obrázek č. 18: Co jsou to typové činnosti složek IZS při společném zásahu?

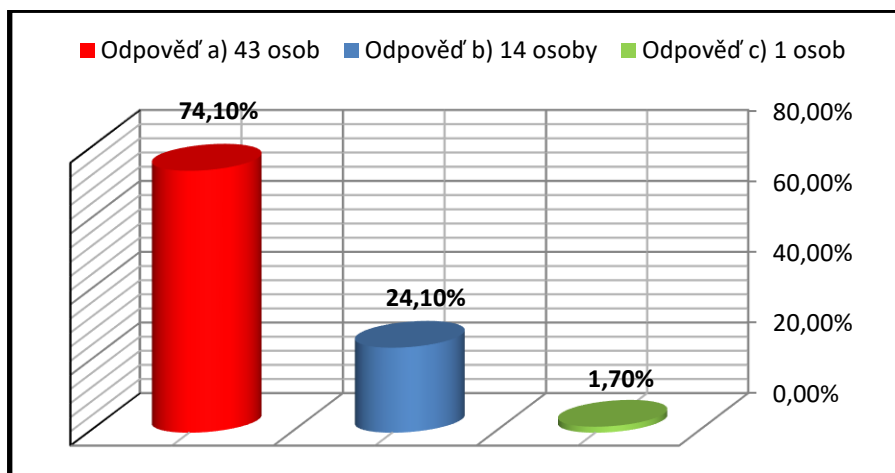

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 21

Dotazníková otázka č. 21 se zaměřila na účast policistů OOP Příbram na společném cvičení IZS. Osobně si myslím, že by se měl těchto cvičení účastnit každý policista, jelikož se nikdy neví, kdy se dostane do situace, že bude muset společně zasahovat při MU s ostatními složkami a kooperace, spolu se sebraností jednotlivých složek je cesta k úspěchu. Většina dotázaných byla účastníkem těchto cvičení – 43 osob (74,1%). Menší část se těchto cvičení nikdy neúčastnila -14 osob (24,1%) a jeden policista neví. Také si myslím, že by společná cvičení složek IZS mohly být častější, protože z vlastní praxe vím, že při řešení MU je tato spolupráce zásadní na úspěšně provedené ZaLP. Výsledek je znázorněn v **obrázku č. 19**.

Obrázek č. 19: Účastnil jste se někdy nějakého společného cvičení složek IZS?

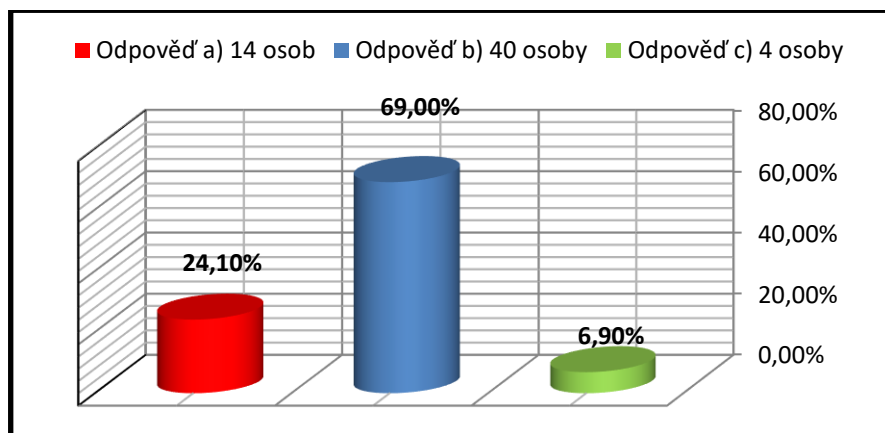

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 22

Tato otázka je zaměřena na připravenost policistů OOP Příbram při úniku nebezpečných látek a informovanosti, kde se tyto látky nacházejí. Jelikož je dílčím cílem zmapování míst katastru města Příbram, kde se nacházejí nebezpečné látky, tak vytvořená mapa by mohla sloužit k informovanosti policistů OOP Příbram, jelikož je z výsledku znázorněných v **obrázku č. 20** patrné, že je informovaná pouze malá část policistů z OOP Příbram – 14 osob (24,1%), 40 policistů (69%) není informován vůbec a 4 policisté neví (6,9%). Tento výsledek je znepokojující, proto doufám, že výsledek mé práce tuto situaci napraví.

Obrázek č. 20: Jste informováni o výskytu nebezpečných látek ve Vašem obvodu?

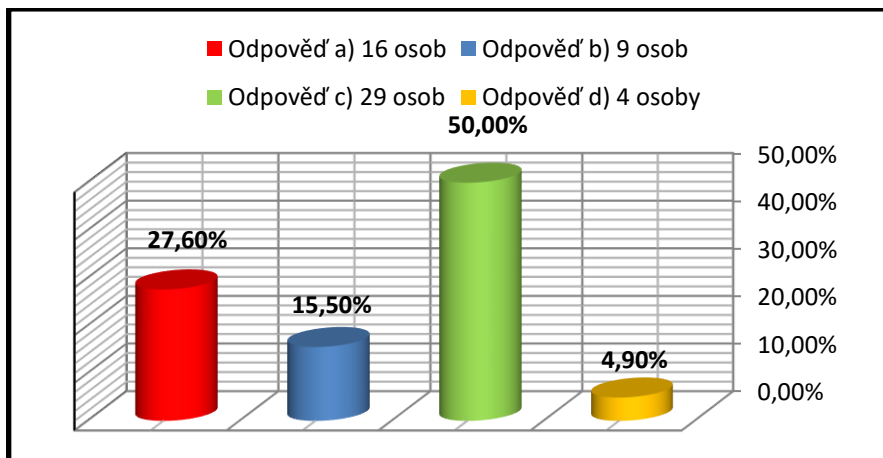
Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 23

Dotazníková otázka č. 23 se zabývá stejným tématem jako předešlá otázka, a to ochrany před únikem nebezpečných látek. Mě v této otázce zajímalo, zda mají policisté k dispozici ochranné obleky před chemickými látkami a zda měli někdy možnost si to vyzkoušet. Z vlastní zkušenosti vím, že někteří kolegové disponují těmito obleky, ale mají je zavřené v osobní skříňce po celou dobu služby a že neví jak si tento oblek vlastně vůbec obléci. Je sice dobré, že policisté mají k dispozici tyto obleky a že nově nastupující policista dostane takový oblek přidělen, ale většina z nich pak neví, jak se takový oblek používá. Proto bych navrhl, aby byly zaměřena cvičení na úniky nebezpečných chemických látek, kde by byla možnost si takový oblek vyzkoušet. Výsledky dotazníkového šetření jsou uvedeny v **obrázku č. 21**. Poměr odpovědí byl:

- a) Ano, máme, ale nikdy jsem neměl možnost si ho zkusit – 16 osob (27,6%)
- b) Ano, máme a měl jsem možnost si ho vyzkoušet – 9 osob (15,5%)
- c) Ne, nemáme a nikdy jsem takový oblek neměl možnost vyzkoušet – 29 osob (50%)
- d) Ne, nemáme, ale měl jsem možnost si takový oblek vyzkoušet – 4 osoby (6,9%)

Obrázek č. 21: Máte k dispozici ochranné obleky proti CBRNE látkám (Chemical, Biological, Radio-logical, Nuclear, Explosive) a měli jste ho někdy možnost vyzkoušet se do něj obléci?

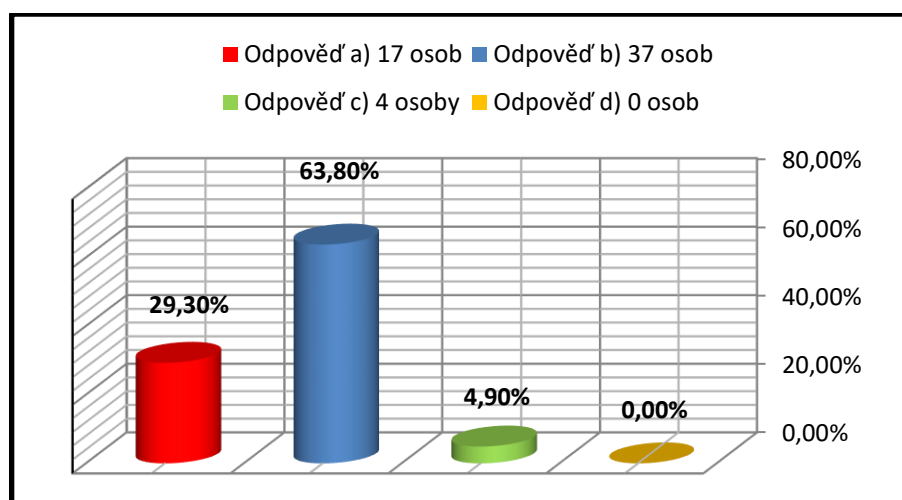

Zdroj: Vlastní

Dotazníkové šetření - Otázka č. 24

Poslední otázka dotazníkového šetření se týkala také ochrany před únikem nebezpečných látek, konkrétně využívání plynových masek, které má každý policista na OOP Příbram přidělené. Z vlastní zkušenosti vím, že policisté hlídkové služby tyto masky u sebe často nemají při sobě při výkonu služby a že tyto masky leží kolegům ve skříňkách společně s ochrannými protichemickými obleky. Proto mě zajímal stav využití plynových masek kolegů celého obvodního oddělení. Výsledek je znázorněn v **obrázku č. 22**, kde můžeme vidět, že většina kolegů plynové masky vlastní a nemá je při výkonu služby u sebe – 37 osob (63,8%), další poměrná část – 17 osob (29,3%) je vlastní a má je po celou dobu výkonu služby u sebe a 4 osoby (6,9%) OOP Příbram plynové masky vůbec nevlastní. Tento výsledek by měl apelovat na všechny, kteří plynovou masku mají a nemají jí při výkonu služby u sebe, jelikož plynová maska ve skříni na služebně je k ničemu.

Obrázek č. 22: Máte k dispozici obličejové plynové masky použitelné při chemické havárii?

Zdroj: Vlastní

3.2 Zmapování rizik úniku nebezpečných látek

Dílčím cílem práce je zmapování možností výskytu MU s únikem nebezpečných látek na území katastru města Příbram. Proto jsem se rozhodl vytvořit informační dokument ve formě přehledné karty, kde budou zařízení disponující s nebezpečnými látkami zaneseny do mapy, spolu s uvedenými adresami, kde se jednotlivé podniky nacházejí. Karta úniku nebezpečných chemických látek je uvedena jako Příloha č. 2 této práce. Tato karta by byla k dispozici všem policistům OOP Příbram na služebně či ve vozidlech. Tím bych chtěl přispět k informovanosti policistů o MU souvisejících s únikem nebezpečných látek, tudíž i k připravenosti a vybavenosti na tyto události ve smyslu používání ochranných pomůcek při výjezdu na místo.

Při zpracování této části jsem spolupracoval s odborem prevence HZS ČR v Příbrami, kde mi bylo umožněno získat informace z analýzy rizik havarijního plánu Středočeského kraje ORP Příbram. Dle dostupných údajů bylo zjištěno, že se na území katastru města Příbrami nenachází žádný objekt ani zařízení, které by bylo podle zákona č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií bylo možno zařadit do skupiny A nebo B. Přesto i malé množství nebezpečných chemických látek, které je obsaženo v podnicích vyznačených na kartě úniku nebezpečných chemických látek, by dokázalo při havárii ohrozit životy a zdraví osob. Proto jsem se těmito zařízeními zabýval.

Celkem jsou na území katastru města Příbram 3 velké podniky disponující množstvím amoniaku (NH_3), nad jednu tunu, který využívají ke chlazením daných prostor. Jedním z nich je Zimní stadion Příbram využívající 6,5t amoniaku ke zmrazení ledové plochy stadionu a dalšími zařízeními jsou potravinářské podniky využívající amoniak ke chlazení skladových prostor. Jedná se o ZEMAN maso – uzeniny a.s. disponující s 18t čpavku a Povltavské mlékárny a.s. se 7t čpavku. Všechna tato zařízení nedisponují velkým množstvím chemické látky, ale při samotném úniku by určitě došlo k již zmíněnému ohrožení životů a zdraví zúčastněných osob. V analýze rizik havarijního plánu Středočeského kraje ORP Příbram byl pouze výčet těchto zařízení a látka, s kterou daný objekt disponuje. Dalším podnikem disponujícím s větším množstvím chemické látky je Plavecký stadion, který využívám 390kg chloru k dezinfekci vody v bazénech. Úniky látek z jednotlivých zařízení jsem modeloval

v softwarovém nástroji modelování a odhadů následků průmyslových haváriích s únikem nebezpečných látek ALOHA, které jsem jako návrh nebezpečných zón úniku vložil do karty úniky nebezpečných látek, která je v této práci vložena jako Příloha č. 2. Toto znázornění zón berme jako možnost hodnocení úniků nebezpečných látek, kterými se mohou zasahující složky orientačně řídit. Pokud bychom se chtěli zaměřit na rozsah havárií, které vyšly jako plošně rozsáhlé úniky, musely by být vytvořena taková opatření, které převyšují rozsah této práce. Proto berme tuto mapu úniku jako orientačně vymezené území, které by mohlo ohrozit zasahující složky.

Dále jsem do karty zahrnul výčet čerpacích stanic na území katastru města Příbram. Tyto čerpací stanice analýza rizik havarijního plánu Středočeského kraje ORP Příbram vůbec nezahrnuje. Přesto jsem se rozhodl tyto podniky začlenit do mého informačního dokumentu. Jednak si myslím, že látky – resp. pohonné hmoty, s kterými jednotlivé čerpací stanice disponují, mohou svým únikem či splanutím ohrozit životy a zdraví zasahujících policistů či jiných osob na místě, ale také by se mohly stát díky charakteristickým vlastnostem uskladněných látek terčem teroristického útoku, podobně jako uvedené 3 podniky. Proto je dobré mít všechny objekty disponující s nebezpečnými chemickými látkami vyznačené na jednom místě, konkrétně na mé kartě úniku nebezpečných chemických látek. Celkem se tedy na území města Příbrami nachází 8 čerpacích stanic různých společností. Jsou to společnosti Benzina, Albert, OMV, Silmet, MOL, VS Petrol. Velikost jednotlivých čerpacích stanic se liší. Společnost Benzina na Příbrami IX disponuje nádržemi 2 x 30 000 litrů obsahující PHM, společnost OMW na Příbrami I disponuje nádržemi 4 x 45 000 litrů PHM, společnost Silmet na Příbrami VI disponuje nádržemi 4 x 20 000 litrů PHM a 1 x 5000 litrů LPG, společnost Petrol na Příbrami V disponuje nádržemi 3 x 30 000 litrů PHM, Společnost OMW na Příbrami V disponuje nádržemi 2 x 13 000 litrů a 2 x 17 000 litrů PHM, společnost Benzina na Příbrami VIII disponuje nádržemi 2 x 30 000 litrů PHM a 1 x 5000 litrů LPG, společnost MOL na Příbrami IV disponuje nádržemi 2 x 45 000 litrů PHM a 1 x 42 000 litrů LPG a společnost Albert na Příbrami VIII disponuje nádržemi 25 000, 20 000 litrů a 15 000 PHM. Pokud se podíváme na nejznámější mapový portál mapy.cz zjistíme, že zde nejsou vyznačené veškeré čerpací stanice.

Úniky pohonných hmot nebylo bohužel možné vymodelovat v programu ALOHA, protože tyto druhy látek program nenabízí. Je otázkou, jakým způsobem by uvedená poměrně velká množství látek unikly a co by způsobily. Proto je důležité dbát nutné opatrnosti zasahujících složek při účasti na haváriích těchto čerpacích stanic.

Důležité je také zmínit, že se nebezpečné látky mohou vyskytovat i na dopravních komunikacích jako jsou silnice a železnice, kde jsou přepravovány. Na takové havárie se nelze předem připravit, a proto je důležité se řídit výstražným označením ADR na dopravním prostředku.

4 DISKUZE

V této části práce bych se měl zabývat výsledky z dotazníkového šetření a zhodnocení jednotlivých výsledků otázek. Z důvodu lepší orientace a grafického znázornění jsem se rozhodl toto zhodnocení vyjádřit ve výsledcích pod jednotlivými grafy. To dopomohlo k lepšímu pochopení výsledků a orientace v poměrech odpovědí na otázky dotazníkového šetření.

Dále se v této kapitole zabývám výzkumnou otázkou, kterou jsem si určil před započítím dotazníkového šetření a která zněla: Jsou policisté OOP Příbram informováni a připraveni na možné mimořádné události v katastru města Příbram? Odpovědi a samotným výsledkům jsem se věnoval v následující kapitole. Spolu s tím souvisí i návrh opatření a doporučení, které by napomohly k dosažení ideálního stavu souvisejícím s tématem práce.

V neposlední řadě jsem do této části zahrnul i vytvoření informačního dokumentu, který je zaměřen na zmapování úniku nebezpečných látek v katastru města Příbrami, který by byl ve formě karty úniku nebezpečných chemických látek, která by sloužila v praxi policistům OOP Příbram, díky kterému by byli informováni o objektech disponujících s nebezpečnými chemickými látkami.

4.1 Odpovědi na výzkumnou otázku

V této části práce zhodnotím výsledky dotazníkového šetření, jehož vyhodnocení mi dalo samotný cíl práce, kterým byla samotná odpověď výzkumné otázky. Nelze však odpovědět jednou větou, protože dotazníkové šetření jsem směřoval na více oblastí, s kterými výzkumná otázka souvisí. Přípravenost policistů OOP Příbram totiž závisí na více aspektech, které souvisejí se samotnou připraveností na MU. Myslím tím používání ochranných pomůcek, které mají policisté k dispozici, nakládání s informacemi o MU v oblasti a orientace v legislativě související s oblastí IZS.

Myslel jsem si, že informovanost policistů o MU, které mohou nastat v katastru města Příbrami bude velmi nízká a pouze malé množství policistů se mohlo zúčastnit cvičení na MU, které v oblasti Příbram organizují složky IZS.

V dotazníkové šetření jsem zjišťoval informovanost a připravenost policistů na MU několika otázkami a z výsledků je patrné, že odpověďmi nemusíme být znepokojeni. Vždy většina policistů byla informována o MU či KS, které mohou v katastru města Příbrami nastat a byla školená ohledně chování se v těchto situacích. Takže vedení OOP Příbram dostatečně informuje své podřízené o veškerých rizicích místní působnosti policistů. Většina policistů se také účastnila cvičení v rámci IZS, takže tato část výzkumné otázky se také nepotvrdila.

Dále jsem v dotazníkovém šetření zjišťoval připravenost policistů na únik nebezpečných látek. Zajímala mě také úroveň používání či nepoužívání ochranných prostředků proti těmto látkám. Zaměřil jsem se na to z důvodu souvislosti s připraveností policistů na MU.

Přestože se mi připravenost na únik nebezpečných látek jeví jako jedna ze zásadních, jsou policisté OOP Příbram o této věci málo informováni. Z výsledků dotazníkového šetření se ukázalo, že většina policistů OOP Příbram není informována o těchto látkách, které by je mohly při výkonu služby ohrozit, nevědí, kde se tyto látky nacházejí a co mohou způsobit. Dílčí část otázky, týkající se ochranných pomůcek jako plynové masky či ochranné protichemické obleky, se mi také potvrdila. Policisté OOP Příbram, pokud vlastní tyto prostředky, nepoužívají je, či je nemají při výkonu služby u sebe. Pokud je vlastní, tak nemají zkušenosti s jejich používáním.

Další oblastí související s připraveností a informovaností policistů OOP Příbram byla samotná orientace v systému IZS a okolností s MU či KS. Při vyhodnocování dotazníkového se ukázalo, že větší část policistů OOP Příbram se orientuje v oblasti IZS a okolnostech týkající se MU a KS. Z grafů předešlé kapitoly lze odvodit, že policisté OOP Příbram mají přehled o obsahu zákona o IZS a že jim není tato oblast cizí.

4.2 Návrhy opatření a doporučení

Z mých výsledků dotazníkového šetření byla pouze druhá dílčí část výzkumné otázky negativního charakteru. Ta poukazovala na nepřipravenost a neinformovanost policistů OOP Příbram chemického ohrožení havárií či MU úniku chemických látek, které by ohrozily jejich život a zdraví při výkonu služby. Proto navrhuji, aby byli

policisté v této oblasti více školení a informování např. dostupnou mapou, která bude zakreslovat jednotlivé objekty, kde hrozí takové riziko. Proto bych chtěl poskytnout mapu se zakreslenými objekty OOP Příbram, kterou jsem vytvořil jako dílčí cíl mé práce. Také bych navrhl, aby policisté měli možnost, např. společně s HZS ČR Příbram uskutečnit cvičení zaměřené na úniky nebezpečných látek a měli při tom možnost si vyzkoušet použití ochranných protichemických obleků a správné zacházení s plynovými maskami. Také jsem pro to, aby tyto masky byly trvale umístěny v dostatečném kusu ve výjezdových vozidlech a aby byla možnost jejich okamžitého použití.

Z důvodu kladných výsledků dotazníkového šetření mohu pouze navrhnout, aby vedení OOP Příbram pokračovalo v takovém výkonu služby jako doposud, v oblasti informovanosti svých podřízených o MU a KS, které mohou nastat v katastrálním území města Příbrami. Také navrhuji, aby se pokračovala ve školeních k těmto událostem a cvičení zaměřených na společné provádění ZaLP IZS zaměřených na jednotlivé MU, které mohou nastat v katastru města Příbrami.

Dále bych chtěl navrhnout, aby se pokračovalo ve stejném výcviku nově nastupujících policistů ve vztahu k IZS a proškolení policistů ve výkonu služby o zákonech týkající IZS či krizového zákona. Z důvodu dobré informovanosti a znalosti této oblasti lze usuzovat, že je Policie ČR připravenou a důležitou složkou v IZS a je právoplatným členem IZS.

Z výše uvedených výsledků práce plyne, že návrh ve formě přehledné karty, kde budou zařízení disponující s nebezpečnými látkami zaneseny do mapy, spolu s uvedenými adresami, kde se jednotlivé podniky nacházejí, bude přínosem ve službě každého policisty. Toto tvrzení potvrzují výsledky dotazníkového šetření, kde se ukázalo, že orientace policistů související s umístěním nebezpečných látek ve městě, není na příliš dobré úrovni. Doufám, že se mi podaří prosadit tuto kartu umístit do všech policejních vozidel, stejně tak jako volný přístup k těmto informacím na OOP Příbram.

5 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo posoudit informovanost a připravenost policistů zařazených služebně na Obvodní oddělení policie Příbram na mimořádné události v katastrálním území města Příbrami. Na základě tohoto cíle byla stanovena výzkumná otázka, která sloužila k lepšímu a konkrétnějšímu posouzení dílčích cílů práce, které se zabývaly připraveností a informovaností policistů OOP Příbram. Pro posouzení bylo vytvořeno dotazníkové šetření, které bylo uskutečněno mezi samotnými policisty Obvodního oddělení policie Příbram. Můj předpoklad byl, že výsledky tohoto průzkumu nebudou příliš uspokojivé a že se policisté budou potýkat s nedostatky informací k mimořádným událostem v jejich místní působnosti a že připravenost na ně bude mizivá. Stejně tak jako znalosti k Integrovanému záchrannému systému a znalosti souvisejících informací kolem něj. Také jsem byl skeptický v připravenost na havárie spojené s únikem nebezpečných chemických látek a používání ochranných pomůcek při takových mimořádných událostech.

Výsledek byl pro mě překvapivý a má tvrzení se nepotvrdila. Bylo potěšující vědět, že informovanost k mimořádným událostem v místní působnosti policistů je vysoká a že funguje předávání informací z vyšších úrovní vedení na řadové policisty, stejně tak jako připravenost na tyto situace. Je velké množství policistů, kteří se zúčastňují pravidelných cvičení Integrovaného záchranného systému, které přispívá k celkové koordinaci záchranných a likvidačních prací a připravenosti na mimořádné události. Také bylo pro mě překvapivé, že větší část policistů je kvalitně informována o Integrovaném záchranném systému a že znalosti kolem tohoto systému jsou na vysoké úrovni. Pouze v jediné věci jsem měl jiný názor. Bylo to v připravenosti a informovanosti o nebezpečných chemických látkách v katastru města Příbrami a používání ochranných pomůcek, které mají policisté k dispozici. Zde jsem se setkal s nízkou úrovní připravenosti na tyto mimořádné události. To mě motivovalo k vytvoření informačního dokumentu, který byl dílčím cílem práce a který by tento nedostatek napravil.

Přes veškeré zjištěné informace, které jsem získal díky dotazníkovému šetření, jsem byl potěšen úrovní profesionality policistů Obvodního oddělení policie Příbram a myslím si, že hlavní cíl práce, který jsem si určil, byl splněn. I přes to, že jsem neměl moc veliké mínění o výsledku dotazníkového šetření, byl jsem nad míru spokojen.

Dílčím cílem bakalářské práce bylo zmapovat možný výskyt mimořádných událostí v souvislosti s únikem nebezpečných látek v katastru města Příbrami. Tento cíl se mi podařilo také splnit. Díky spolupráci s Hasičským záchranným sborem ČR v Příbrami se mi podařilo získat cenné informace z Havarijního plánu Středočeského kraje Obce s rozšířenou působností Příbram a vytvořit informační dokument, který bych chtěl dát k dispozici Obvodnímu oddělení policie Příbram, a který by sloužil v praxi všem policistům tohoto oddělení. Ze získaných informací jsem vytvořil Kartu úniku nebezpečných chemických látek, která informuje o nebezpečných chemických látkách ve městě Příbrami spolu s adresami zařízení, kde se tyto látky nacházejí. Na druhé straně karty jsou uvedeny charakteristiky látek a popis první pomoci při zasažení touto látkou. Myslím si, že takový informační dokument přispěje velkou měrou k připravenosti policistů v případě úniku těchto látek. Z výsledků dotazníkového šetření bylo vidět, že podobný dokument policistům schází, a proto si myslím, že právě vytvoření tohoto informačního dokumentu bylo největším úspěchem mé práce.

Přínosem mi byla tato práce především v získaných informacích týkající se připravenosti a informovanosti Policie ČR a vytváření informačního dokumentu, který by měl v praxi sloužit k zefektivnění policejní práce při takovém typu mimořádné události. Doufám, že vytvořená Karta úniku nebezpečných chemických látek bude součástí dokumentace Obvodního oddělení Police Příbram a že přispěje velkou měrou k bezpečnosti samotných policistů a že se stane předlohou ke zpracování podobných karet. Hlavní splněný cíl práce považuji za kvalitní výzkum, který získal konkrétní informace související s připraveností policistu na mimořádné události a dílčí cíl považuji také za splněný, jelikož vytvořený informační dokument splňuje kritéria, která jsem si stanovil.

6 PŘEHLED LITERATURY

- 1) Amoniak [online]. [cit. 2016-07-29]. Dostupné z: <http://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/havarie-nehody-vybuchy/nejzrosirenejsi-nebezpecne-latky/amoniak-cpavek-nh3.html>
- 2) BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 9788024631509.
- 3) BAŠTECKÁ, Bohumila. *Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 802470708X.
- 4) Benzín [online]. [cit. 2016-07-29]. Dostupné z: <http://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/havarie-nehody-vybuchy/nejzrosirenejsi-nebezpecne-latky/benzin.html42>
- 5) Dokumentace IZS [online]. [cit. 2016-04-14]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- 6) FIALA, Miloš a Josef VILÁŠEK. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 9788024618562.
- 7) HRIVNÁK, Ján, Lenka BURDOVÁ a Lubomír POLÍVKA. *Metody a nástroje řešení krizových situací: (metody a nástroje řízení bezpečnosti) : základní údaje*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 9788072513048.
- 8) Integrovaný záchranný systém [online]. [cit. 2016-04-12]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>
- 9) JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 9788072514007.
- 10) KAVAN, Štěpán. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2015. ISBN 9788087472927.
- 11) KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše. *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005, 140 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 8086634701.

- 12) MV-GŘ HZS ČR. *Harmonogram přípravy a zpracování krizových plánů*. Praha: MVGŘ. HZS ČR, 2002. Evidováno pod č. j. PO-707-36/OKPP-2002. Schváleno usnesením Bezpečnostní rady státu č. 295 ze dne 14. května 2002.
- 13) Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů
- 14) PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost a krizové řízení*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2006. ISBN 8086477355.
- 15) PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Krizové řízení, havarijní plánování a ochrana obyvatelstva*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2009. ISBN 9788086708867.
- 16) RICHTER, Rostislav. *Výkladový slovník krizového řízení*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 9788086640549.
- 17) SEZNAM.CZ A.S. *Mapy.cz* [online].[cit. 2016-07-28]. Dostupné z: www.mapy.cz
- 18) SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. ISBN 9788073683375.
- 19) ŠAFR, G. *Výkladový slovník integrovaného záchranného systému: (doplňkové texty pro posluchače kombinované formy studia studijního programu „Ochrana obyvatelstva“)*. Brno, 2008. [online, 02-2014]. Dostupné z: <http://www.zsf.jcu.cz/structure/departments/kra/informace-pro-studenty/>
- 20) ŠENOVSKÝ, M., ADAMEC, V.. *Právní rámec krizového managementu: management záchranných prací. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 97 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-86634-67-8.
- 21) ŠENOVSKÝ, M.; ADAMEC V. *Základy krizového managementu*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2004. ISBN 80-86634-44-2
- 22) ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém: management záchranných prací*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005. ISBN 8086634655.

- 23) ŠTĚTINA, Jiří. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. ISBN 9788024745787.
- 24) Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky
- 25) VALÁŠEK, J., KOVÁŘÍK, F., VALÁŠEK, J. *Účelová publikace pro krizové řízení*. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, 104 s. ISBN 978-80-86640-93-8.
- 26) VIČAR, Dušan a Radim VIČAR. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 9788074542794.
- 27) VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 9788024624778.
- 28) Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému
- 29) Vyhláška ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému
- 30) Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
- 31) Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- 32) Zákon č. 224/2015 Sb., Zákon o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných haváriích)
- 33) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (zákon o IZS).
- 34) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
- 35) Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon)
- 36) Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

7 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Skladba pozic Obvodního oddělení policie Příbram	33
Obrázek č. 2: Jak byste definovali Mimořádnou událost?	34
Obrázek č. 3: Jaký je rozdíl mezi krizovou situací (KS) a mimořádnou událostí (MU)?	35
Obrázek č. 4: Byl(a) jste někdy účastníkem mimořádné události při výkonu Vaší služby?	36
Obrázek č. 5: Jste svými nadřízenými informováni o způsobu chování při vzniku mimořádné události či krizové situaci, které mohou nastat v území Vašeho OOP?	37
Obrázek č. 6: Organizaci nasazení sil a prostředků na operační úrovni při mimořádné události zajišťuje a koordinuje?	38
Obrázek č. 7: Co je to Integrovaný záchranný systém?	39
Obrázek č. 8: Jaké máte na služebně k dispozici vybavení, v případě nasazení většího počtu zasahujících policistů? (možnost označení křížkem více možností)?	40
Obrázek č. 9: Kolik znáte stupňů poplachu	41
Obrázek č. 10: Základními složkami integrovaného záchranného systému České republiky jsou?	42
Obrázek č. 11: Jaké znáte stupně povodňové aktivity?	43
Obrázek č. 12: Jaký tón má varovný signál „všeobecná výstraha“?	44
Obrázek č. 13: Jaký tón má varovný signál „všeobecná výstraha“?	45
Obrázek č. 14: Stav nebezpečí při vzniku rozsáhlé mimořádné události vyhláší?	46
Obrázek č. 15: Byl/a jste někdy na školení o chování při mimořádných událostech?	47
Obrázek č. 16: Jste dostatečně informován/a o mimořádných událostech, které mohou nastat v katastru města Příbram?	48
Obrázek č. 17: Kdo je velitelem zásahu při příjezdu k mimořádné události AMOK (útok aktivního střelce)?	49
Obrázek č. 18: Co jsou to typové činnosti složek IZS při společném zásahu?	50
Obrázek č. 19: Účastnil jste se někdy nějakého společného cvičení složek IZS?	51

Obrázek č. 20: Jste informováni o výskytu nebezpečných látek ve Vašem obvodu?	52
Obrázek č. 21: Máte k dispozici ochranné obleky proti CBRNE látkám (Chemical, Biological, Radio-logical, Nuclear, Explosive) a měli jste ho někdy možnost vyzkoušet se do něj obléci?.....	53
Obrázek č. 22: Máte k dispozici obličejové plynové masky použitelné při chemické havárii?.....	54

8 SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Přehled a úrovně řešení MU a KS	18
---	----

9 PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Dotazník použitý pro dotazníkové šetření

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Ústav radiologie, toxikologie a ochrany obyvatelstva

Vážení kolegové,

jmenuji se Michal Šebesta a jsem studentem 3. ročníku studijního oboru Ochrana obyvatelstva se zaměřením na CBRNE ústavu radiologie, toxikologie a ochrany obyvatelstva na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Téma mé bakalářské práce se zabývá informovaností policistů OOP Příbram o mimořádných událostech v katastru města Příbram. Touto cestou bych Vás chtěl požádat o vyplnění krátkého dotazníku. Dotazník je anonymní a v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů z. č. 101/2000 Sb.

1) Jaký je Váš věk?

- a) 18 - 25
- b) 26 - 35
- c) 36 - 45
- d) 46 a více

2) Jaká je délka Vašeho služebního poměru?

- a) 0 – 5 let
- b) 6 – 10 let
- c) 11 – 15 let
- d) 16 a více let

3) Na jaké pozici jste zařazen na Obvodním oddělení policie Příbram

- a) hlídková služba, eskortní skupina
- b) územně odpovědný ZDS
- c) dokumentační skupina, DS
- d) vedoucí a zástupci vedoucího

4) Jak byste definovali Mimořádnou událost?

- a) každá událost, která je ohlášena na linku 158, 150 , 155 nebo 112
- b) škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací
- c) škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí, ale nevyžadují provedení záchranných a likvidačních prací

5) Jaký je rozdíl mezi krizovou situací (KS) a mimořádnou událostí (MS)?

- a) Téměř žádný
- b) Při KS musíme nasadit pouze více sil a prostředků než v MS, ale nemusíme vytvářet zvláštní opatření ke zvládnutí situace
- c) V KS se musí omezit v určitých případech i lidská práva a Ústava, aby bylo možné situaci zvládnout.

6) Byl (a) jste někdy účastníkem mimořádné události při výkonu Vaší služby?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

7) Jste svými nadřízenými informováni o způsobu chování při vzniku mimořádné události či krizové situaci, které mohou nastat v území Vašeho OOP?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

8) Organizaci nasazení sil a prostředků na operační úrovni při mimořádné události zajišťuje a koordinuje?

- a) Operační středisko krajského ředitelství Policie ČR
- b) hejtman kraje nebo bezpečnostní tajemník kraje, který si za tím účelem zřizuje krizový štáb jako pracovní orgán k řešení mimořádných událostí
- c) Operační středisko hasičského záchranného sboru kraje, které je operačním a informačním střediskem IZS
- d) podle převažujícího počtu nasazených příslušníků buď operační středisko krajského ředitelství Policie ČR, nebo Operační středisko hasičského záchranného sboru kraje

9) Co je Integrovaný záchranný systém?

- a) koordinovaný postup všech složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací
- b) ochrana života a zdraví osob
- c) organizační složka ministerstva vnitra, jejímž úkolem je rozvíjení spolupráce HZS, PČR a ZZS
- d) koordinovaný postup všech zainteresovaných složek při řešení mimořádných událostí a při provádění záchranných a likvidačních prací

10) Jaké máte na služebně k dispozici vybavení, v případě nasazení většího počtu zasahujících policistů? (možnost označení křížkem více možností)

☐ svítilny	☐ neprůstřelné vesty	☐ plynové masky
☐ vysílačky	☐ protichemické obleky	☐ dlouhé střelné zbraně
☐ reflexní vesty	☐ ochranné obleky	☐ zdravotnický materiál

11) Kolik znáte stupňů poplachu?

- a) 5
- b) 3 + zvláštní stupeň poplachu
- c) 4 + zvláštní stupeň poplachu

12) Základními složkami integrovaného záchranného systému České republiky jsou?

- a) Hasičský záchranný sbor České republiky a Sbor dobrovolných hasičů, Policie České republiky, ZZS
- b) Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky
- c) Hasičský záchranný sbor České republiky, Zdravotnická záchranná služba, Policie České republiky a Armáda ČR

13) Jaké znáte stupně povodňové aktivity?

- a) stav bdělosti, stav nebezpečí, stav ohrožení
- b) stav pohotovosti, stav ohrožení, stav nebezpečí
- c) stav bdělosti, stav pohotovosti, stav ohrožení

14) Jaký tón má varovný signál „všeobecná výstraha“?

- a) nepřerušovaný tón sirény po dobu 140 sekund
- b) kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund
- c) jednou přerušovaný tón sirény během jedné minuty

15) Kdy se používá varovný signál „všeobecná výstraha“?

- a) každou první středu v měsíci v 12:00 hodin
- b) svolání sboru dobrovolných hasičů
- c) informování obyvatelstva při bezprostředním ohrožení mimořádné události

16) Stav nebezpečí při vzniku rozsáhlé mimořádné události vyhláší?

- a) starosta obce s rozšířenou působností pro území svojí obce
- b) hejtman kraje nebo primátor Hlavního města Prahy
- c) nevyhláší jej nikdo, tento stav nastává

17) Byl/a jste někdy na školení o chování při mimořádných událostech?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

18) Jste dostatečně informován/a o mimořádných událostech, které mohou nastat v katastru města Příbram?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

19) Kdo je velitelem zásahu při příjezdu k mimořádné události AMOK (útok aktivního střelce)

- a) velitel HZS
- b) velitel hlídky PČR
- c) velitel ZZS

20) Co jsou to typové činnosti složek IZS při společném zásahu?

- a) Vytypovaných 15 mimořádných událostí, kde je uveden postup složek IZS při společném zásahu s konkrétními činnostmi a úkoly jednotlivých složek
- b) Katalog nejčastějších mimořádných událostí složek IZS
- c) Typická činnost každé složky IZS v místě zásahu nejznámějších mimořádných událostí

21) Účastnil jste se někdy nějakého společného cvičení složek IZS?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

22) Jste informováni o výskytu nebezpečných látek ve Vašem obvodním oddělení?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

23) Máte k dispozici ochranné obleky proti CBRNE látkám (Chemical, Biological, Radio-logical, Nuclear, Explosive) a měli jste ho někdy možnost vyzkoušet se do něj obléci?

- a) Ano, máme, ale nikdy jsem neměl možnost si ho zkusit
- b) Ano, máme a měl jsem možnost si ho vyzkoušet
- c) Ne, nemáme a nikdy jsem takový oblek neměl možnost vyzkoušet
- d) Ne, nemáme, ale měl jsem možnost si takový oblek vyzkoušet

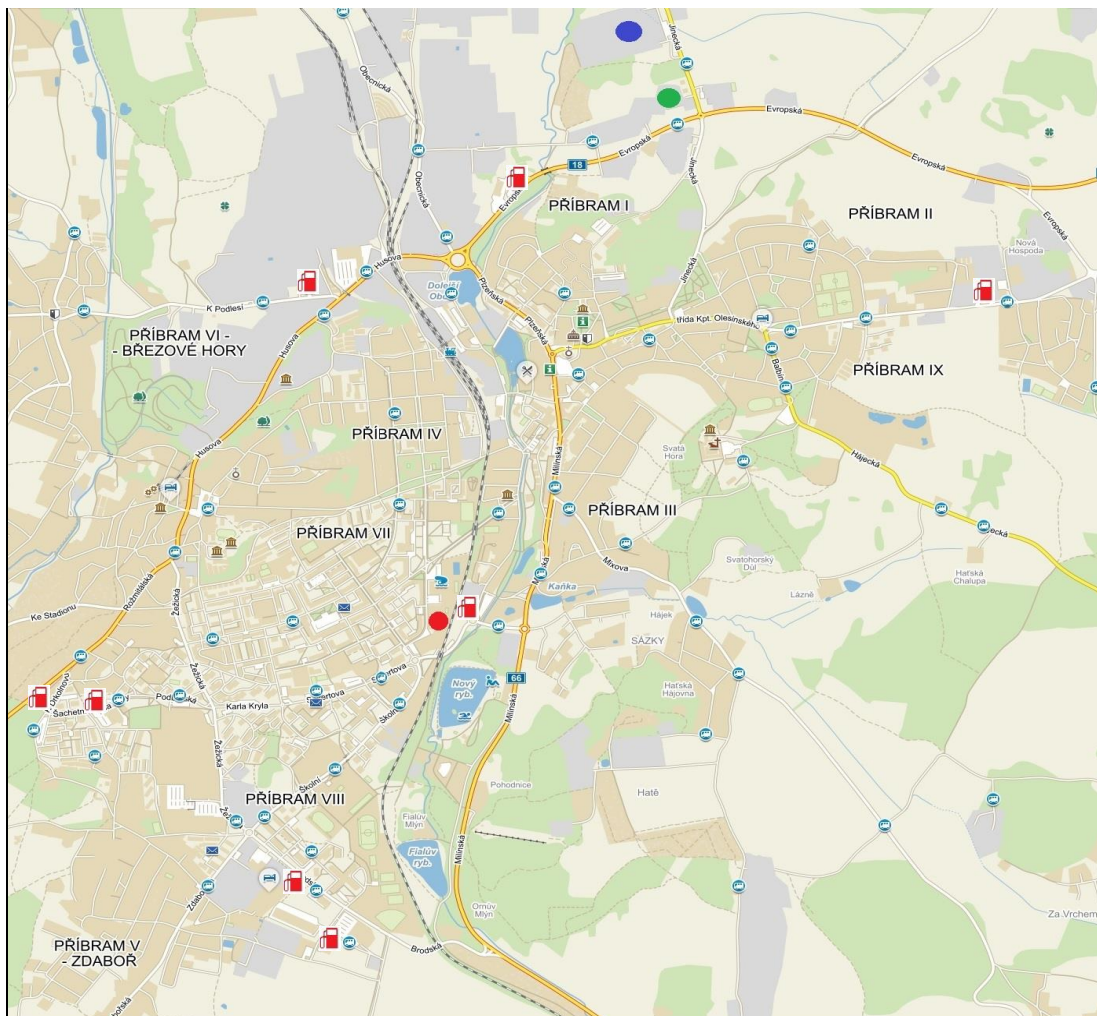
24) Máte k dispozici plynové masky?

- a) Ano, máme je k dispozici po celou dobu výkonu služby
- b) Ano, ale u sebe je při výkonu služby nemáme
- c) Nemáme
- d) Nevím

Příloha č. 2: Informační dokument pro policisty OOP Příbram

Karta úniku nebezpečných látek

 Zimní stadion Příbram, adresa: Legionářů 378, Příbram VII

 Povltavské mlékárny, a.s., Sedlčany, závod 02, adresa: Jinecká 317, Příbram I

 ZEMAN maso - uzeniny, a.s., adresa Jinecká 315, Příbram I

 Čerpací stanice - na území města Příbram se nachází 8 čerpacích stanic:

- čerpací stanice Albert, adresa: Brodská 469, Příbram VIII

- čerpací stanice Bezina, adresa: Brodská 653, Příbram VIII

- čerpací stanice OMV, adresa: Jana Drdy 528, Příbram VII

- čerpací stanice VS Petrol, adresa: Rožmitálská 6, Příbram VI

- čerpací stanice MOL, adresa: Březnická 388, Příbram IV

- čerpací stanice SILMET, adresa: K Podlesí 539, Příbram VI

- čerpací stanice OMV, adresa: Evropská, Příbram I

- čerpací stanice Benzina, adresa: Žižkova 705, Příbram II

Amoniak – čpavek – NH₃

268
1005

- je bezbarvý plyn, lehčí než vzduch, ostrého štiplavého zápachu, při odpařování z kapalného stavu tvoří chladné mlhy, které jsou těžší vzduchu, se vzduchem tvoří leptavé výbušné směsi, je málo hořlavý.
- kapalný i plynný silně dráždí a leptá oči, dýchací cesty, plíce, kůži, způsobuje dráždivý kašel a dušnost, křeče dýchání mohou vést až k udušení, kapalný vyvolává silné omrzliny, nadýchání vyšších koncentrací může přivodit smrt.

První pomoc:

Přenést postiženého na čerstvý vzduch, uložit ho do stabilizované polohy, uvolnit těsné součásti oděvu, při zástavě dechu okamžitě zavést umělé dýchání, sejmout potřísněné součásti oděvu, postižená místa na těle okamžitě opláchnout vodou a pokrýt sterilním obvazem, omrzlá místa na těle netřít, zasažené oči důkladně promývat 10 – 15 minut vodou směrem od nosu při násilném otevření víček, transportovat vleže ve stabilizované poloze, postiženého nesmíme nechat prochladnout, přivolat lékařskou pomoc. (1)

Benzín

33
1203

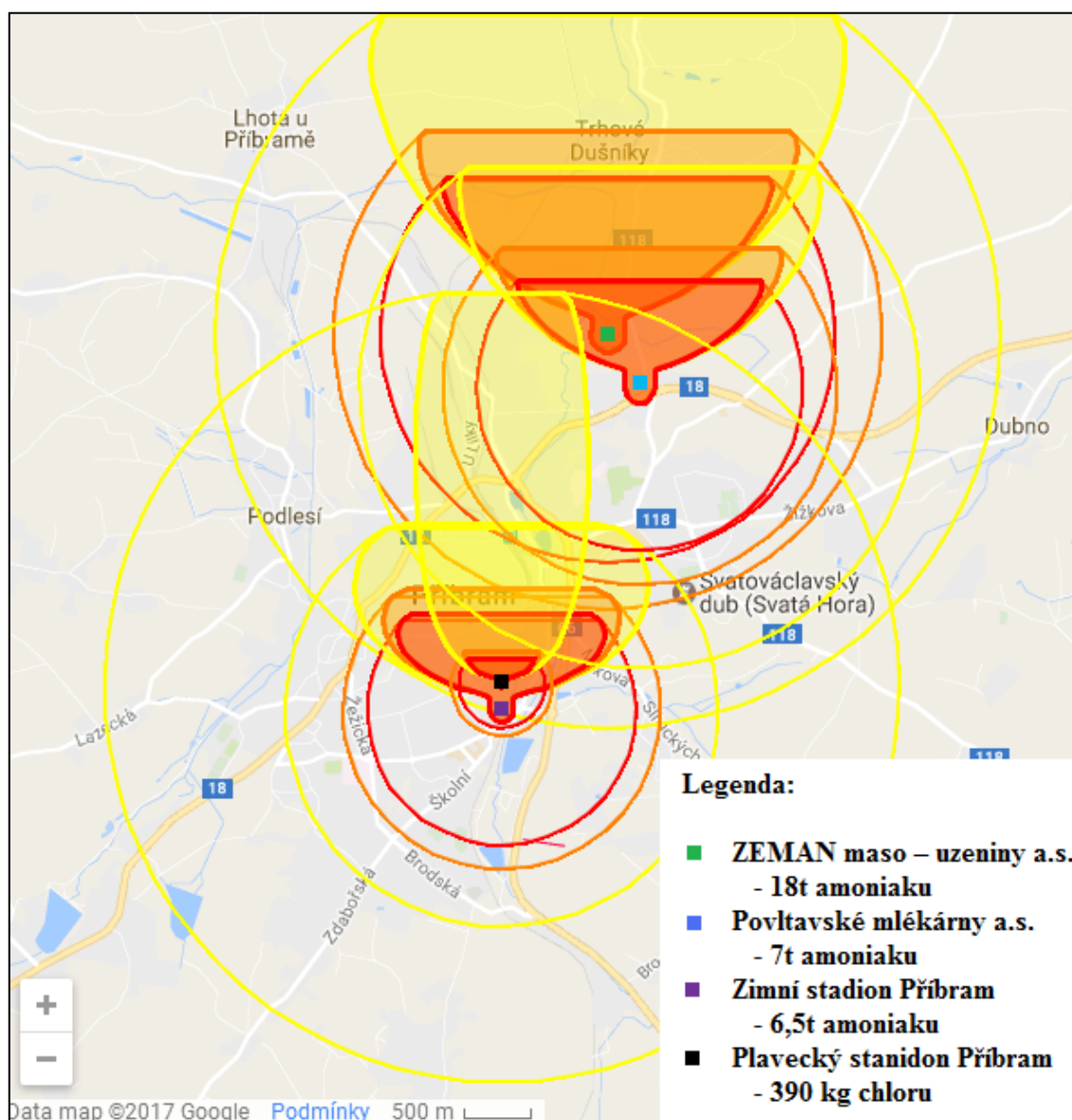

- je bezbarvá kapalina s typickým zápachem, obchodní formy bývají zbarvené, páry tvoří výbušné směsi, které jsou těžší vzduchu, benzín se s vodou nemísí
- delší vdechování výparů vede k pocitu opilosti, bolestem hlavy, stavu obluzení a zvracení, vysoké koncentrace k bezvědomí a zástavě dechu

První pomoc:

Vyvést postiženého ze zamořeného prostředí, zasažené oči důkladně promývat vodou směrem od nosu při násilném otevření víček, uložit do stabilizované polohy, uvolnit součásti oděvu, sejmout potřísněný oděv, postižená místa opláchnout, při zástavě dechu zavést umělé dýchání. (4)

Návrh nebezpečných zón úniku chemických látek při havárii

- Zóna smrtelného nebezpečí
- Zóna vážné újmy na zdraví
- Zóna nebezpečí újmy na zdraví